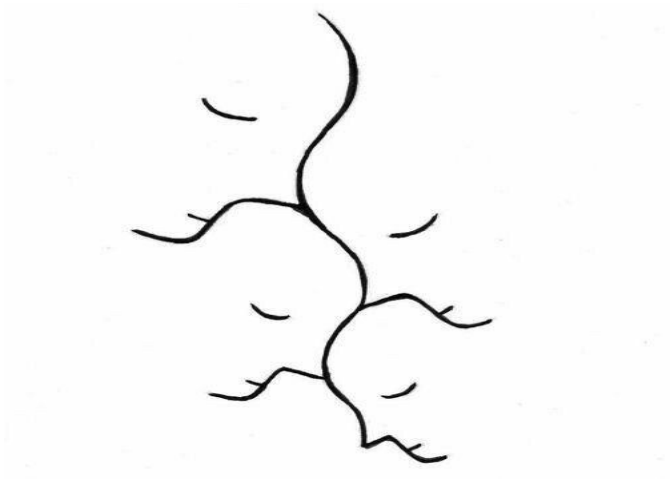
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης»

“Απόψεις των ειδικών για την οργάνωση, δομή και λειτουργία των προγράμματων εκπαίδευσης ανάδοχων και θετων γονέων”

Ονοματεπώνυμο: Χατζητζάνου Μαρίνα

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: κα. Παπαδακάκη Μαρία

Ακαδ. Έτος: 2023-2024

Περιεχόμενα

Δήλωση Πνευματικής Ιδιοκτησίας: 4
Δήλωση τήρησης της ακαδημαϊκής δεοντολογίας: 4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ 5
ABSTRACT 6
Ευχαριστίες 7
Εισαγωγή 8
Μέρος Α: Βιβλιογραφική ανασκόπηση 8
Κεφάλαιο 1ο 8
1.1 Οικογένεια 8
1.2 Ανάγκες του παιδιού 9
1.3 Ο ρόλος των γονέων 10
1.4 SDGs. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ΟΗΕ 10
1.5 Φροντίδα του παιδιού με βάση τα αναπτυξιακά σταδια 11
1.6 Δικαιώματα του παιδιού 11
Κεφάλαιο 2ο 14
2.1 Αναδοχή - Είδη ανάδοχης φροντίδας παιδιών 14
2.2 Υιοθεσία 15
2.3 Με ποιόν τρόπο μπορεί να γίνει κάποιος ανάδοχος / θετός γονέας 16
2.4 Δικαιολογητικά 17
2.5 Κοινωνική έρευνα 17
2.6 Νόμος 4538/2018 18
2.7 Υφιστάμενο πρόγραμμα στην Ελλάδα 19
2.8 Καλές πρακτικές εξωτερικού 19
Μέρος Β: Ερευνητικό μέρος 25
Κεφάλαιο 3ο 25
3.1 Θεωρητικό πλαίσιο ερευνητικού προβλήματος 25
3.2 Σημαντικότητα της μελέτης 26
3.3 Σκοπός της παρούσας μελέτης 26
3.4 Ερωτηματα και ερευνητικές υποθέσεις 26
3.5 Είδος μελέτης 27
3.6 Πληθυσμός μελέτης 27

3.7 Μεθοδολογία συλλογής δεδομένων, ερευνητικά εργαλεία συλλογής δεδομένων και πρωτόκολλα μετρήσεων 27
3.8 Ηθικά ζητήματα 28
3.9 Αναμενόμενα αποτελέσματα 28
Κεφάλαιο 4ο 29
Τα αποτελέσματα της έρευνας 29
4.1 Τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος 29
4.2. Οργάνωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος 31
4.3. Σημασία μαθησιακών στόχων 32
4.4. Περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος για υποψηφίους ανάδοχους / θετούς γονείς 34
4.5 Μεθοδολογία υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος 37
4.6 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος 39
4.7 Αξιολόγηση του υφιστάμενου εκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελλάδα 43
Συμπεράσματα - Προτάσεις 46
Βιβλιογραφία Ξενόγλωσση 50
Βιβλιογραφία Ελληνική 51
Διαδικτυακές πηγές 52
Παράρτημα 52

Δήλωση Πνευματικής Ιδιοκτησίας:

Copyright@ 2024 Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ) https://sw.hmu.gr
Το περιεχόμενο της συγκεκριμένης Μ.Δ.Ε. αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της συγγραφέα Χατζητζάνου Μαρίνας, της επιβλέπουσας καθηγήτριας Παπαδακάκη Μαρίας και του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, ΕΛΜΕΠΑ και προστατεύονται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα).

Δήλωση τήρησης της ακαδημαϊκής δεοντολογίας:

Η Χατζητζάνου Μαρίνα, υπογράφουσα φοιτήτρια του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού «Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης - MSc in Interdisciplinary Management of Chronic Diseases, Disability and Ageing» του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία με τίτλο: **"Απόψεις των ειδικών για την οργάνωση, δομή και λειτουργία των προγράμματων εκπαίδευσης ανάδοχων και θετων γονέων"** είναι στο σύνολό της προϊόν δικής μου δουλειάς και ότι όλες οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί αναφέρονται πλήρως. Επίσης δηλώνω ότι δεν αποτελεί προϊόν οποιασδήποτε εξωτερικής μη αδειοδοτημένης βοήθειας και ότι δεν έχει υποβληθεί σε οποιοδήποτε άλλο Ίδρυμα ή Οργανισμό προς αξιολόγηση, ούτε έχει δημοσιευθεί στο παρελθόν μέρος αυτής ή στο σύνολό της.

Η υπογράφουσα
Χατζητζάνου Μαρίνα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι ανάδοχοι - θετοί γονείς αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις αναφορικά με την φροντίδα των παιδιών λόγω σοβαρών συμπεριφορικών δυσκολιών. Οι γονείς συχνά λόγω έλλειψης εκπαίδευσης και υποστήριξης που απαιτείται για τη διαχείριση αυτών των συμπεριφορών, βιώνουν έντονο άγχος με αποτέλεσμα η τοποθέτηση του ανηλίκου στην οικογένεια να εξελίσσεται δυσχερώς. Το σύστημα παιδικής προστασίας συχνά δεν διαθέτει τους οικονομικούς πόρους να εφαρμόσει παρεμβάσεις βασισμένες σε πρωτόκολλα που να προλαμβάνουν ή να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις δυσκολίες συμπεριφοράς του παιδιού. Στην Ελλάδα οι υποψήφιοι ανάδοχοι και θετοί γονείς καλούνται να παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνολικά 30 ωρών. Τα θεματικά πεδία που καλύπτονται αφορούν: α) τον χάρτη δικαιωμάτων των παιδιών, β) προσωπικά κίνητρα και προσδοκίες, γ) ιδιαίτερες ανάγκες παιδιών προς υιοθεσία, δ) στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών, ε) το δικαίωμα του θετού παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευση του, στ) την φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες. Στην παρούσα έρευνα θα γίνει διερεύνηση καλών πρακτικων άλλων χωρών σχετικά με τα υφισταμενα προγράμματα εκπαίδευσης και θα αποτυπωθουν τα χαρακτηριστικά τους ως προς την οργάνωση, δομή και λειτουργία τους. Στόχος είναι, μέσα από διαδικασία ομοφωνίας ειδικών, να διαμορφωθούν συστάσεις για την οργάνωση, τη δομή, το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία υλοποιησης και αξιολόγησης καθώς και για τις βασικές αρχές και συνιστώσες των προγραμμάτων που απευθύνονται σε θετους και ανάδοχους γονείς. Για τη διεξαγωγή της έρευνας θα πραγματοποιηθεί ποσοτική μέθοδος και το δείγμα θα επιλεχθεί μέσα από σκόπιμη διαδικασία δειγματοληψίας. Με την συγκεκριμένη έρευνα προσδωκάται να προκύψει με διαδικασίες συνσχεδιασμού ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης που θα καλύπτει τις ανάγκες όλων των εμπλεκομένων μερών, προσαρμοσμένο πολιτισμικά, κοινώς αποδεκτό με τις προδιαγραφές που απαιτούνται με επιστημονικά τεκμηριωμένων οδηγιών με στόχο να υπάρξει μεταφορά και διάχυση πληροφορίας στα κέντρα χάραξης πολιτικής.

ABSTRACT

Foster parents face significant challenges in caring for children due to severe behavioural difficulties. Often due to a lack of training and support needed to manage these behaviours, parents experience high levels of anxiety, making the placement of the minor in the family difficult. The child protection system often lacks the financial resources to implement protocol-based interventions that effectively prevent or address the child's behavioural difficulties. In Greece, prospective foster and adoptive parents are required to attend a training programme totalling 30 hours. The thematic areas covered are: a) the children's charter of rights, b) personal motivation and expectations, c) special needs of children to be adopted, d) stages of physical and mental development of children, e) the right of the adoptive child to information about his/her origin, f) care of children with special needs. This research will explore best practices of other countries regarding existing education programmes and will identify their characteristics in terms of organisation, structure and operation. The aim is, through a process of expert consensus, to formulate recommendations on the organisation, structure, content, implementation and evaluation methodology as well as on the basic principles and components of programmes for foster and adoptive parents. A quantitative method will be used to conduct the research and the sample will be selected through a purposive sampling procedure. This research will be used to generate, through design processes, a training program that meets the needs of all stakeholders, culturally adapted, commonly accepted standards with scientifically based guidelines in order to transfer and disseminate information to policy makers.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα πραγματικά να ευχαριστήσω μέσα απο την καρδιά μου την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Πρόεδρο του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας κα. Παπαδακάκη Μαρία, για την εμπιστοσύνη, την υπομονή, την υποστήριξη και την καθοδήγηση της σε αυτό το ταξίδι.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στην πολυαγαπημένη κα. Τσικνάκη Ελένη, Υπεύθυνη υιοθεσίας - αναδοχής του ΚΚΠΠΚ, για την ουσιαστική συμβολή της στην πρόοδο μου, σε όλους τους συναδέλφους και τους συμμετέχοντες για την πολύτιμη βοήθεια τους σε αυτή την μελέτη, καθώς και τον σύζυγο μου Κωνσταντίνο και τα παιδιά μου Θάνο & Άννα για την αμέριστη συμπαράσταση τους στην προσπάθεια μου αυτή.

Δυο δώρα κάνε στα παιδιά.
Ρίζες για να κρατηθούν και φτερά για να πετάξουν.

Εισαγωγή

Ο Ν.2447/1996 κυρώνεται ως Κώδικας του σχεδίου νόμου «Υιοθεσία, επιτροπεία και αναδοχή ανηλίκου, δικαστική συμπαράσταση, δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων και συναφείς ουσιαστικές, δικονομικές και μεταβατικές διατάξεις».

Με τον νόμο **Ν.4538/2018** για την αναδοχή και υιοθεσία, ο υποψήφιος ανάδοχος ή θετός γονέας μπορεί να υποβάλλει την αίτηση του ηλεκτρονικά και με διαφάνεια στην πλατφόρμα **www.anynet.gr.**

Ο Νόμος 4538/2018 για την Αναδοχή και την Υιοθεσία, βελτιώνει σημαντικά τους θεσμούς παιδικής προστασίας και ενισχύει τη μέριμνα και την ιδιαίτερη φροντίδα. Προκειμένου να επιτευχθεί η υιοθεσία - αναδοχή, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εγγραφή των υποψηφίων που πληρούν τις κατά το νόμο προϋποθέσεις στο Ειδικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων (άρθρο 20, παρ. 2 του ν.4538/18).

Οι υποψήφιοι καλούνται να παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνόλικά 30 ωρών το οποίο είναι υποχρεωτικό και αφορά θέματα σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών, τα κινητρα και τις προσδοκίες των υποψηφίων, τις ανάγκες των παιδιών, Τα στάδια ανάπτυξης, το δικαίωμα στην ενημέρωση καθώς και την φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες. (2019, Εγχειρίδιο εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονεων). (https://www.anynet.gr/training)

Μέρος Α: Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Κεφάλαιο 1ο

1.1 Οικογένεια

Η οικογένεια παρά το ότι αλλάζει μορφές με την πάροδο των ετών, διατηρείται αναντικατάστατη. Προσφέρει κυρίως συναισθηματική ασφάλεια και φροντίδα στα παιδιά (Νικολάου, Σ.-Μ.2022).

Ο Harry F. Harlow αναφέρει οτι η αγκαλιά της μητέρας και η σωματική επαφή με το παιδί είναι πολύ σημαντική για την κοινωνική, γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη του και η πρόωρη στέρηση της μητέρας, όταν διαρκεί μεγάλο χρονικό διάστημα, έχει βλαβερές συνέπειες, οι οποίες προκαλούν τράυμα.

Οι πρακτικές παιδικής προστασίας χωρίς αποκλεισμούς της οικογένειας βοηθούν τους γονείς και τα άλλα μέλη της οικογένειας να έχουν ευκαιρίες για μακροχρόνιες και αυθεντικές σχέσεις με τα παιδιά τους και να συμμετέχουν ουσιαστικά στη

φροντίδα τους (Platt, 2012). Ο χρόνος που περνούν μαζί και η άμεση επαφή μεταξύ οικογενειών και παιδιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και συμβάλλει στην οικογενειακή ένταξη. Η οικογενειακή ένταξη επιτυγχάνεται μέσω: της ενεργού συμμετοχής των οικογενειών στις αποφάσεις σχετικά με τα παιδιά, της επικοινωνίας, της αναγνώρισης των νομικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων των γονέων και των παιδιών. (Ainsworth and Berger, 2014, Healy et al., 2011, Kiraly and Humphreys, 2015).

Σε διεθνές επίπεδο, έχει σημειωθεί μια στροφή προς την αναγνώριση των δικαιωμάτων των παιδιών να έχουν φωνή, παράλληλα με την αναγνώριση της σημασίας της ένταξης της οικογένειας στις διαδικασίες παιδικής προστασίας. Τα συστήματα παιδικής προστασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη και σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Αυστραλία έχουν κατ' αρχήν επιδιώξει να μετατοπιστούν από τις τιμωρητικές προσεγγίσεις προς συστήματα οικογενειακής υποστήριξης που αναγνωρίζουν ότι οι ανάγκες των παιδιών και των οικογενειών είναι αλληλένδετες (Gilbert et al., 2011, Munro, 2019). Ωστόσο, υπάρχουν ελάχιστες ενδείξεις επιτυχίας στη σύγκλιση των στόχων της προστασίας των παιδιών και της στήριξης των οικογενειών τους, σε πολλές χώρες (Gilbert, 2012, Saar-Heiman and Gupta, 2020).

Τα διεθνή στοιχεία καταδεικνύουν ότι οι οικογένειες που βιώνουν σύνθετες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, ιδίως εκείνες που βιώνουν φτώχεια, έχουν υψηλότερα επίπεδα εμπλοκής με τις υπηρεσίες παιδικής προστασίας - χωρίς να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους συστημικούς και διαρθρωτικούς παράγοντες που διαμορφώνουν αυτές τις ανισότητες (Esposito et al., 2022, Featherstone et al., 2019). (Davies, K., Ross, N., Cocks, J., & Foote, W. (2023).

1.2 Ανάγκες του παιδιού

- **Υγεία:** Φυσική και ψυχική ανάπτυξη του παιδιού. Πρόληψη τροφής, τακτικός οδοντιατρικός και ιατρικός έλεγχος, φροντίδα σε περιπτώσεις ασθένειας.
- **Εκπαίδευση**: Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού. Οι γονείς φροντίζουν να ελέγχουν το παιδί στις υποχρεώσεις του στο σχολείο, στην πρόοδο του, να του παρέχουν την δυνατότητα για επιπλέον βοήθεια σχετικά με μαθησιακές δυσκολίες αν το χρειάζεται. Παροχή ερεθισμάτων και ευκαιριών για αλληλεπίδραση με άλλα πρόσωπα.
- **Ανάπτυξη του παιδιού συναισθηματικά αλλά και συμπεριφορικά:** Διατήρηση καλής και ποιοτικής σχέσης μεταξύ τους. Ανταπόκριση γονέα στα συναισθήματα

και τις πράξεις του παιδιού. Ικανότητα προσαρμογής στις αλλαγές. Ικανοποιητικός βαθμός αυτοελέγχου.

- **Ταυτότητα:** Η αυτοεικόνα του παιδιού και το αίσθημα του ανείκειν σε οικογενειακό και ευρύτερο πλαίσιο.
- **Οικογενειακές – Κοινωνικές Σχέσεις:** Ανάπτυξη της ενσυναίσθησης. Σχέση και ποιότητα σχέσεων του παιδιού με τους γονείς και τους σημαντικούς άλλους.
- **Κοινωνική Εικόνα του παιδιού:** Πως την αντιλαμβάνεται. Καθοδήγηση των γονέων για την εμφάνιση, ανάλογα το φύλο, την ηλικία, την κουλτούρα και άλλες διάφορες καταστάσεις.
- **Δεξιότητες – Φροντίδα Εαυτού:** Εκμάθηση πρωταρχικών δεξιοτήτων με σκοπό την ανεξαρτησία. (Πχ τροφή, ένδυση, φροντίδα εκτός οικογένειας, ενίσχυση δεξιοτήτων σε περίπτωση αναπηρίας). (Middleton, L. 1997).

1.3 Ο ρόλος των γονέων

- **Βασική φροντίδα:** Παροχή απαραίτητων αγαθών για την κάλυψη των βασικών αναγκών σύμφωνα με την πυραμίδα του Maslow. Πρόσβαση στην κατάλληλη ιατρική και οδοντιατρική φροντίδα.
- **Προστασία:** Παροχή προστασίας και προσοχής από οποιονδήποτε κίνδυνο – απειλή, συμπεριλαμβανομένης της αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς.
- **Συναισθηματική στοργή:** Κάλυψη συναισθηματικών αναγκών του παιδιού, διασφάλιση την ανάγκης του παιδιού για ανάπτυξη υγειών σχέσεων με άλλα άτομα (σημαντικοί άλλοι)
- **Ερεθίσματα:** Παροχή γνωστικών και μαθησιακών ερεθισμάτων και ενθάρρυνση για αλληλεπίδραση με το παιδί.
- **Καθοδήγηση:** Οριοθέτηση του παιδιού
- **Σταθερότητα:** Σταθερό οικογενειακό περιβάλλον. (Middleton, L.1997).

1.4 SDGs. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ΟΗΕ

Ο Στόχος 4, επιδιώκει μέτρα προστασίας ώστε όλα τα παιδιά να έχουν πρόσβαση σε ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση. Στοχεύει επίσης στην εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων και της εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Οι 17 Στόχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), στοχεύουν σε ένα νέο όραμα για δίκαιοσύνη και βιώσιμη ανάπτυξη. Αξίζει να σημειωθεί πως η Ελλάδα κατάφερε να

μην απομακρυνθεί από κανέναν από τους 17. (Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεμάτων, Γενική Γραμματεία Κυβέρνησης).

Είναι πολύ σημαντική η εκπαίδευση καθώς και η απασχόληση και η αξιοπρεπής εργασία. Στην Ελλάδα ψηφίστηκε το 2021 νέος νόμος με τίτλο Αναβάθμιση του σχολείου, ο οποίος επιδιώκει να ενδυναμώσει την αυτονομία των σχολείων και να υποστηρίξει τις δημιουργικές πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών, δίνοντάς τους περισσότερη ελευθερία στην οργάνωση της διδασκαλίας. Η διασφάλιση της ίσης πρόσβασης όλων των ατόμων ανεξαρτήτως φύλου, στην τεχνική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Σε αυτό το πλαίσιο έχει αναληφθεί σειρά πρωτοβουλιών για την επίτευξη πλήρους εφαρμογής όλων των πολιτικών που σχετίζονται με την εκπαίδευση που ενσωματώνονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Άτομα με Αναπηρίες, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην προσβασιμότητα σε φυσικούς χώρους και ψηφιακό υλικό για όλους τους μαθητές σε όλες τις μαθησιακές ομάδες. Στόχος είναι η συνεκπαιδευτική και δίκαιη εκπαίδευση.

Για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ασυνόδευτων ανηλίκων στην εκπαίδευση, έχει πραγματοποιηθεί μια σειρά δράσεων, όπως συμπληρωματικά φροντιστήρια για παιδιά που διαμένουν σε ξενώνες για ασυνόδευτους ανηλίκους, συνεχή ενημέρωση στα ιδρύματα που λειτουργούν ξενώνες και έχουν υπό την ευθύνη τους ή διδάσκουν ασυνόδευτους ανηλίκους, δραστηριότητες για την ενδυνάμωση του προσωπικού των ξενώνων που υποστηρίζει τους ασυνόδευτους ανηλίκους στις δομές φιλοξενίας.

Έχει γίνει συστηματική προσπάθεια στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκπαίδευσης, με την προμήθεια τεχνολογικού εξοπλισμού στα σχολεία και την αναβάθμιση της ψηφιακής υποδομής και συνδεσιμότητας.

Έργα για τον περαιτέρω εξοπλισμό των σχολείων με διαδραστικούς πίνακες, ρομποτική και μαθησιακή υποδομή επιστήμης, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM) και γενικώς ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου. (Ελλάδα: Στόχοι Βιώσιμης ανάπτυξης 2030, Δείκτες και Στατιστικές).

1.5 Φροντίδα του παιδιού με βάση τα αναπτυξιακά σταδια

Τα στάδια ανάπτυξης του Piaget

Ο Piaget μελέτησε τη γνωστική ανάπτυξη σε διαφορετικά στάδια της παιδικής ηλικίας. Ανέπτυξε τέσσερα στάδια νοητικής ανάπτυξης και διερεύνησε τι μπορούν να

κάνουν τα παιδιά σε κάθε στάδιο. Επίσης ασχολήθηκε και με άλλες έννοιες, όπως η μονιμότητα του αντικειμένου και η διατήρηση της ποσότητας, και διερεύνησε το επίπεδο κατανόησης αυτών των εννοιών σε κάθε στάδιο. (Saravanan, A., & Murphy, B, 2023).

Το πρώτο στάδιο είναι το **αισθησιοκινητικό στάδιο** από τη γέννηση έως την ηλικία των δύο ετών. Σε αυτό το στάδιο, οι νοητικές δομές επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα αντικείμενα ("Jean Piaget." Encyclopedia of World Biography Online). Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου, τα παιδιά ενδιαφέρονται να κατακτήσουν τα έμφυτα σωματικά τους αντανακλαστικά και να τα χρησιμοποιήσουν για να κάνουν διάφορες ενέργειες. Τα παιδιά συνειδητοποιούν επίσης περισσότερο τον εαυτό τους ως οντότητες. Συνειδητοποιούν ότι υπάρχουν γύρω τους αντικείμενα που έχουν επίσης ξεχωριστή ύπαρξη (Britanica). Όταν ένα παιδί αναγνωρίζει την ύπαρξή του, αυτό είναι γνωστό ως «αυτοαναγνώριση» και όταν αναγνωρίζει την ύπαρξη άλλων πραγμάτων ή όντων, αυτό αναφέρεται ως «μονιμότητα αντικειμένου» (McLeod).

Το δεύτερο στάδιο είναι το στάδιο **προλογικής σκέψης** , από την ηλικία δύο έως επτά, όταν τα παιδιά μαθαίνουν σύμβολα στη γλώσσα, τη φαντασία, το παιχνίδι και τα όνειρα ("Jean Piaget." Encyclopedia of World Biography Online). Τα παιδιά μαθαίνουν επίσης να χειραγωγούν το περιβάλλον τους συμβολικά μέσω αναπαραστάσεων ή σκέψεων για τον έξω κόσμο σε αυτό το στάδιο. Επιπλέον, μαθαίνουν να χρησιμοποιούν λέξεις για να αναπαραστήσουν σκέψεις, συναισθήματα και αντικείμενα (Britannica). Τα παιδιά είναι πιο εγωκεντρικά αφού υποθέτουν ότι όλοι βλέπουν τον κόσμο όπως τον βλέπουν (McLeod).

Το τρίτο στάδιο είναι το **στάδιο συγκεκριμένης λογικής σκέψης** σε παιδιά επτά έως 11 ετών, όταν κατακτούν την ταξινόμηση, τις σχέσεις, τους αριθμούς και τους τρόπους συλλογισμού τους ("Jean Piaget." Encyclopedia of World Biography Online). Σε αυτό το στάδιο, η λογική και οι διαδικασίες σκέψης προχωρούν. Τα παιδιά αρχίζουν να μαθαίνουν για την ταξινόμηση αντικειμένων και τη σύγκριση ομοιοτήτων και διαφορών. Μπορούν επίσης να αρχίσουν να κατανοούν τις έννοιες του χρόνου και των αριθμών (Britannica). Τα παιδιά μπορούν λογικά να συμπεράνουν και να έχουν συνειδητοποιήσεις. Μπορούν να κατανοήσουν ότι ορισμένες ιδιότητες ενός αντικειμένου μπορεί να αλλάξουν, αλλά ορισμένες από τις άλλες ιδιότητες θα μπορούσαν να παραμείνουν ίδιες. Μαθαίνουν επίσης να οραματίζονται. Γίνονται επίσης λιγότερο εγωκεντρικά και αρχίζουν να σκέφτονται πώς μπορεί να αισθάνονται οι άλλοι (McLeod).

Το τελικό στάδιο είναι **τυπικής λογικής ή αφηρημένης σκέψης**, από την ηλικία των έντεκα και μετά. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τα παιδιά κατακτούν την ανεξάρτητη σκέψη και τη σκέψη των άλλων ("Jean Piaget." Encyclopedia of World Biography Online). Αυτό το στάδιο εκτείνεται μέχρι την ενηλικίωση. Θα πρέπει τώρα να μπορούν να σκέφτονται τακτικά και λογικά. Ο νοητικός πειραματισμός τους θα πρέπει να είναι πιο ευέλικτος, να έχουν ιδέες και να επηρεάζουν τη σκέψη τους και των άλλων (Britannica), να είναι σε θέση να βρουν λύσεις σε θεωρητικά προβλήματα (McLeod)

Ο Piaget ανακάλυψε ότι τα στάδια νοητικής ανάπτυξης των παιδιών διαφέρουν από αυτά των ενηλίκων, ειδικά στα τρία πρώτα βήματα. Οι έννοιες και οι παρατηρήσεις στα τρία πρώτα στάδια της νοητικής ανάπτυξης των παιδιών βασίζονται στην ενεργό εξερεύνηση του περιβάλλοντος αντί της γλώσσας και της επικοινωνίας.

Κατά τη διάρκεια αυτών των σταδίων ανάπτυξης, τα παιδιά μπορούν να μάθουν φυσικά χωρίς να απαιτούν τιμωρία ή ανταμοιβή. Ο Piaget εξήγησε επίσης ότι οι διασυνδέσεις και οι σκέψεις των παιδιών για τη φύση δεν κληρονομήθηκαν ή μαθεύτηκαν, αλλά χτίστηκαν από τις νοητικές δομές και τις εμπειρίες τους ("Jean Piaget." Encyclopedia of World Biography Online). (Saravanan, A., & Murphy, B. (2023).

1.6 Δικαιώματα του παιδιού

Στο προοίμιο της Διακήρυξης της Γενεύης το 1924, ορίζεται ότι η «ανθρωπότητα οφείλει στο παιδί το καλύτερο που έχει να του δώσει». Αν και η Διακήρυξη στερείτο νομικής δεσμευτικότητας, αφού στο προοίμιό της δεν αναφέρεται σε υποχρέωση των κρατών αλλά στο καθήκον των ανδρών και γυναικών όλων των εθνοτήτων, η συνεισφορά της είναι σημαντική.

Έχουν περάσει πολλές δεκαετίες από τότε που τα Ηνωμένα Έθνη και άλλοι διεθνείς φορείς άρχισαν να αναπτύσσουν πρότυπα σε σχέση με την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στο σύστημα παιδικής δικαιοσύνης.

Το 1989, η βασισμένη στα δικαιώματα προσέγγιση για τη δικαιοσύνη των νέων κατοχυρώθηκε ως δεσμευτικό διεθνές δίκαιο με την υιοθέτηση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Το άρθρο 1 καθιστά σαφές ότι όλα τα παιδιά κάτω των 18 ετών δικαιούνται προστασία των δικαιωμάτων τους και

σύμφωνα με το άρθρο 3, το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις ενέργειες που αφορούν το παιδί είτε πραγματοποιούνται από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς ή ιδρύματα πρόνοιας.

Το άρθρο 2 απαγορεύει τις διακρίσεις Το άρθρο 6 προβλέπει το δικαίωμα του παιδιού στην ανάπτυξη και το άρθρο 12 απαιτεί από τα κράτη να διασφαλίζουν παιδοκεντρικές λήψεις αποφάσεων, χωρίς διακρίσεις.

Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού κατέστησε σαφές ότι τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρεούνται να εφαρμόζουν συστηματικά αυτές τις γενικές αρχές στην απονομή της παιδικής δικαιοσύνης (Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, 2007, παρ. 5).

Κεντρικό στοιχείο για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών είναι η συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων τους τόσο μεταξύ των ενηλίκων όσο και των παιδιών (άρθρο 41), ενώ αναγνωρίζει επίσης το ρόλο που διαδραματίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη διασφάλιση της πρόσβασης των παιδιών σε πληροφορίες που σχετίζονται με ευημερία (άρθρο 17).

Εκτός από τα διεθνή πρότυπα, ο ρόλος των διεθνών οργάνων παρακολούθησης, όπως η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, παρέχει παρατηρήσεις για κάθε χώρα. (Kilkelly, U., & Pleysier, S, 2023).

Κεφάλαιο 2ο

2.1 Αναδοχή - Είδη ανάδοχης φροντίδας παιδιών

«Όταν ένα παιδί δεν είναι εφικτό να ζει στην βιολογική του οικογένεια για μικρό ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για διάφορους λόγους, αναζητείται μια **ανάδοχη οικογένεια** που θα διασφαλίσει την ομαλή ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού σε οικογενειακό περιβάλλον και την αποφυγή της ιδρυματικής φροντίδας». (https://paidi.gov.gr/thematikes/anadoxi/).

Πρόκειται για παιδιά που βρίσκονται σε κρίση, σε παραμέληση, έκθετα, παιδιά που έχουν βιώσει κακοποίηση, παιδιά σε καθεστώς προσφυγίας και βρίσκονται στα Ιδρύματα της χώρας.

Το παιδί θα επιστρέψει στη φυσική του οικογένεια, όταν τα προβλήματα θα έχουν αντιμετωπισθεί και οι δικαστικές και κοινωνικές υπηρεσίες εκτιμούν πως το περιβάλλον είναι ασφαλές.

Οι ανάδοχοι γονείς γνωρίζουν εκ των προτέρων τις πιθανότητες επιστροφής και συμβάλλουν στη διατήρηση της σχέσης γονέα – παιδιού, όσο αυτό είναι κοντά τους, πάντα με την εποπτεία του φορέα και με γνώμονα το συμφέρον του παιδιού. (Νόμος 4538/2018).

Είδη ανάδοχης φροντίδας παιδιών

<<Βραχυπρόθεσμη αναδοχή: Η ανάδοχη φροντίδα του παιδιού για σύντομο χρονικό διάστημα, που μπορεί να κυμαίνεται από μερικές εβδομάδες, μέχρι μερικούς μήνες. **Μεσοπρόθεσμη αναδοχή:** Η ανάδοχη φροντίδα του παιδιού για χρονικό διάστημα ένα με τρία χρόνια. **Μακροπρόθεσμη αναδοχή:** Η ανάδοχη φροντίδα του παιδιού από δύο χρόνια ή και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα παραμονής του, κάποιες φορές μέχρι την ενηλικίωση του. **Ημερήσια αναδοχή:** Η ανάδοχη φροντίδα του παιδιού, συγκεκριμένες ώρες, στη διάρκεια της ημέρας ή νύκτας και μετά η επιστροφή του στο οικογενειακό του περιβάλλον για τις υπόλοιπες ώρες. **Έκτακτη αναδοχή:** Η ανάδοχη φροντίδα του παιδιού για συγκεκριμένο σύντομο χρονικό διάστημα, λόγω έκτακτης ανάγκης της οικογένειας του, όπως για ξαφνική νοσηλεία ή μετακίνηση του/ των γονιού/νιών ή άλλης έκτακτης ανάγκης, σε συνδυασμό με την έλλειψη συγγενικού περιβάλλοντος. **Ανακουφιστική αναδοχή:** Η ολιγόωρη ή ολιγοήμερη ανάδοχη φροντίδα του παιδιού, από άλλη ανάδοχη οικογένεια , για την ανακούφιση της ανάδοχης οικογένειας του σε περιπτώσεις κάλυψης εκτάκτων ή προγραμματισμένων αναγκών της ανάδοχης οικογένειας του παιδιού. **Αναδοχή φιλοξενίας:** Η ανάδοχη φροντίδα παιδιών, που διαβιώνουν σε παιδικές στέγες ή στέγες ανηλίκων, για τα Σαββατοκύριακα, τις γιορτές και τα καλοκαίρια με την προϋπόθεση ότι έχουν δημιουργήσει σταθερούς δεσμούς με τα συγκεκριμένα παιδιά και τα επισκέπτονται τακτικά στις στέγες. **Συγγενική αναδοχή:** Συγγενείς του στενού ή ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος του παιδιού αναλαμβάνουν εθελοντικά τη φροντίδα και ανατροφή του.**Επαγγελματική αναδοχή:** Επαγγελματίες με ειδική εκπαίδευση στη φροντίδα παιδιών για επείγουσες καταστάσεις ή εξειδικευμένες ανάγκες διαχείρισης των αναγκών φροντίδας παιδιών>>(https://folia-agapis.com/).

2.2 Υιοθεσία

Οι κοινωνικές υπηρεσίες έχουν αποφανθεί οτι το παιδί οριστικά δεν μπορεί να ζήσει με τη βιολογική του οικογένεια ή στερειται οικογένειας. Το παιδί έχει την ίδια

νομική σχέση ως προς την θετή του οικογένεια που έχει κάθε παιδί με την βιολογική του οικογένεια. Την γονική μέριμνα ασκούν οι θετοί γονείς.

Για να υπάρξει υιοθεσία απαιτείται δικαστική απόφαση που λαμβάνεται μετά από αίτηση των θετών γονέων, όταν το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Το παιδί μετα την ενηλικίωση του έχει το δικαίωμα να αναζητήσει τους βιολογικούς του γονείς.

Οι φορείς υποχρεούνται να το βοηθήσουν σε αυτήν του την βούληση και να υποστηρίξουν την βιολογική οικογένεια και την θετή οικογένεια.

2.3 Με ποιον τρόπο μπορεί να γίνει κάποιος ανάδοχος / θετός γονέας

- Υποβάλλει αίτηση ενδιαφέροντος στη διεύθυνση:

www.anynet.gr είτε από τον υπολογιστή, χρησιμοποιώντας τους κωδικούς στο Taxisnet, είτε πηγαίνοντας στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών, στις Περιφέρειες ή Περιφερειακές Ενότητες.

Αν κάποιος βρίσκεται σε γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης, είναι απαραίτητη η δήλωση συναίνεσης του /της συζύγου ή συντρόφου.

Συμπληρώνει όσα από τα πεδία της αίτησης δεν είναι προσυμπληρωμένα και υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά. (www.anynet.gr).

2.4 Τα δικαιολογητικά που χρειάζεται να επισυνάψει στην πλατφόρμα είναι:

Σύμφωνα με το www.anynet.gr είναι απαραίτητα: << **Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης**, **Υπεύθυνη δήλωση** των στοιχείων όλων των συνοικούντων, **Εκκαθαριστικά** των 3 τελευταίων ετών, Αντίγραφο **Αστυνομικής Ταυτότητας** ή Διαβατηρίου, Ιατρικές βεβαιώσεις / Πιστοποιητικά, από τα οποία προκύπτει ότι ο αιτών και τα συνοικούντα με αυτόν πρόσωπα δεν πάσχουν από χρόνια μεταδοτικά νοσήματα, δημόσιων δομών, **Ιατρικές βεβαιώσεις**/πιστοποιητικά από τα οποία προκύπτει ότι ο αιτών και τα συνοικούντα με αυτόν πρόσωπα δεν πάσχουν από ψυχικά νοσήματα, το οποίο εκδίδεται από ψυχιάτρους των δημόσιων δομών, **Πιστοποιητικά** περί μη θέσης σε δικαστική συμπαράσταση, **Πιστοποιητικό εισαγγελικής αρχής**, **Ποινικό Μητρώο** για όλους τους συνοικούντες. (Αναζητείται αυτεπάγγελτα από την υπηρεσία), **Υπεύθυνη δήλωση** αποδοχής όρων χρήσης με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, με την δήλωση των στοιχείων μου να επέχει θέση υπ. Δήλωσης του ν. 15899/86>>.

Στην υιοθεσία δεν επιτρέπεται η διαφορά ηλικίας με το παιδί να είναι μικρότερη από 18 έτη ή μεγαλύτερη από 50 έτη. Δεν επιτρέπεται οι υποψήφιοι θετοί γονείς να είναι μεγαλύτεροι από 60 ετών. Στην συγγενική αναδοχή δεν ισχύει απόλυτα.

Μέχρι την οριστική υποβολή της αίτησης δίνεται η δυνατότητα τροποποίησης. Στην συνέχεια οταν η αίτηση υποβληθεί δίδεται και ο Αριθμός Μητρώου .

Ακολουθεί ο έλεγχος των δικαιολογητικών. Κατόπιν τούτου, ανατίθεται σε ειδικευμένο κοινωνικό λειτουργό η διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας του οικογενειακού περιβάλλοντος μέσα σε διάρκεια 3 μηνών για την αναδοχή και 6 μηνών για την υιοθεσία. (www.anynet.gr).

2.5 Κοινωνική έρευνα

Διεξάγεται **κοινωνική έρευνα** του οικογενειακού περιβάλλοντος. Θα αξιολογηθούν οι συνθήκες διαβίωσης, τα κίνητρά για την υιοθεσία, οι δυνατότητες και οι επιθυμίες να προσφερθεί φροντίδα σε ένα παιδί που δεν μπορεί να ζήσει στην φυσική του οικογένεια. Σε όλη την διαδικασία τηρήται το απόρρητο.

Μια Κοινωνική Έρευνα περιλαμβάνει: Συνεδρίες με Κοινωνικό/ή Λειτουργό και κατοίκον επισκέψεις, συναντήσεις με τα παιδιά της οικογένειας και με στενούς συγγενείς, συστάσεις από πρόσωπα που υποδεικνύει η οικογένεια.

Διερευνούνται τα κίνητρα, οι προσδοκίες, το ιστορικό, οι δεξιότητες, η δυνατότητα προσαρμογής της ζωής τους στις ανάγκες ενός παιδιού, η δεκτικότητα τυχόν άλλων παιδιών στην οικογένεια για ένα νέο μέλος.

Μετά την ολοκλήρωση της κοινωνικής έρευνας, σε περίπτωση αρνητικής έκβασης, μπορεί να υποβληθεί εκ νέου αίτηση μετά την πάροδο τριετίας.

Στην θετική έκβαση, ο υποψήφιος καλείται να παρακολουθήσει ένα σύντομο πρόγραμμα εκπαίδευσης 30 ωρών. Η εκπαίδευση γίνεται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των τόπων διαμονής των υποψηφίων.

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης γίνεται εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων / θετών Γονέων.

Αμέσως μόλις εντοπιστεί ένα παιδί που οι ανάγκες του, όπως προσδιορίζονται από διάφορα ειδικά χαρακτηριστικά, ταιριάζουν με τις διατυπωμένες δυνατότητες και επιθυμίες, όπως αυτές έχουν καταγραφεί κατά την εξέλιξη της κοινωνικής έρευνας, ο αρμόδιος φορέας παρέχει περαιτέρω ενημέρωση.

Ακολουθεί η περίοδος γνωριμίας με το παιδί. Αυτή ξεκινά πάντα από τον φυσικό χώρο του παιδιού, με την επίβλεψη προσώπων αναφοράς που το γνωρίζουν και τα γνωρίζει. Εφόσον όλα βαίνουν καλώς υπογράφεται η σύμβαση ή εκδίδεται η σχετική δικαστική απόφαση.

. Ο φορέας εποπτείας συνεχίζει να είναι δίπλα στην ανάδοχη οικογένεια για όσο χρόνο διαρκεί η αναδοχή και στην θετή οικογένεια για 3 χρόνια μετά την τοποθέτηση του παιδιού. Είναι απαραίτητη η ενημέρωση του φορέα εποπτείας για κάθε σημαντική αλλαγή που αφορά είτε την οικογένειά, είτε το παιδί. (www.anynet.gr)

2.6 Νόμος 4538/2018

Βελτιώνει τους θεσμούς παιδικής προστασίας. Το αίτημα για αναδοχή ή υιοθεσία γίνεται μέσω της πλατφόρμας **www.anynet.gr**.

Προκειμένου να επιτευχθεί η υιοθεσία - αναδοχή, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας του οικογενειακού περιβάλλοντος. Αξιολογούνται οι συνθήκες διαβίωσης των υποψηφίων, τα κίνητρά τους για την υιοθεσία, οι δυνατότητες και οι επιθυμίες να προσφερθεί φροντίδα σε ένα παιδί που δεν μπορεί να ζήσει στην φυσική του οικογένεια.

Μετά την ολοκλήρωση της κοινωνικής έρευνας και εφόσον έχει θετική έκβαση, οι υποψήφιοι καλούνται να παρακολουθήσουν ένα **εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνόλικά**

30 ωρών. Στην συνέχεια εγγράφονται στο εθνικό Μητρώο Υποψήφιων. (Νόμος 4538/2018).

2.7 Υφιστάμενο πρόγραμμα στην Ελλάδα

Οι υποψήφιοι καλούνται να παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνόλικά 30 ωρών. Τα θέματα που αναλύονται αφορούν:

1. «Τον χάρτη δικαιωμάτων των παιδιών. Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ανηλίκων στην Ελλάδα και στην ΕΕ. Διαδικαστικά και νομικά θέματα».
2. «Προσωπικά κίνητρα και προσδοκίες. Στάσεις, αντιλήψεις σε σχέση με το θεσμό της υιοθεσίας και την ανατροφή των παιδιών».
3. «Ιδιαίτερες ανάγκες παιδιών προς υιοθεσία. Οι αντιξοότητες στη ζωή της φυσικής οικογένειας και οι επιπτώσεις τους για γονείς και παιδιά. Μηχανισμοί προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης».
4. «Στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών. Προσαρμογή στη σχέση και ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με το παιδί. Αποδοχή της Διαφορετικότητας».
5. «Το δικαίωμα του θετού παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευση του και την υιοθεσία. Ζητήματα ταυτότητας στην υιοθεσία. Πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία».
6. «Φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες στην υγεία, αναπηρία, εμπειρία κακοποίησης κ.λπ. Διαπολιτισμικά ζητήματα».(2019). Εγχειρίδιο εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονεων.

2.8 Καλές πρακτικές εξωτερικού

Parent-Child Interaction Therapy - Θεραπεία αλληλεπίδρασης γονέα - / παιδιού.

Το PCIT είναι ένα συμπεριφορικό πρόγραμμα εκπαίδευσης γονέων που σχεδιάστηκε πρώτη φορά για τη θεραπεία διαταραχών αποδιοργανωτικής συμπεριφοράς μέσω εβδομαδιαίων συνεδριών μιας ώρας στις οποίες συμμετέχουν το παιδί και οι φροντιστές του.

Σήμερα, το PCIT ενδείκνυται για τη θεραπεία συμπτωμάτων παιδικού άγχους, κατάθλιψης, διαταραχής ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας, διαταραχής αυτιστικού φάσματος, κακής μεταχείρισης και άλλων δύσκολων συμπεριφορών.

Το PCIT είναι μοναδικό στο ότι περιλαμβάνει ζωντανή καθοδήγηση θεραπευτή του φροντιστή μέσω ακουστικού και αμφίδρομου καθρέφτη, ενσωματώνει εβδομαδιαία μέτρα αξιολόγησης της συμπεριφοράς και εξαρτάται από κριτήρια βασισμένα σε δεξιότητες για την εξέλιξη μέσω της θεραπείας.

Η Θεραπεία Αλληλεπίδρασης Γονέα-Παιδιού (PCIT) αποτελεί μια αποδεδειγμένη θεραπευτική προσέγγιση για τη διαχείριση δύσκολων συμπεριφορών των παιδιών. Οι ανάδοχοι γονείς συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην φροντίδα των παιδιών, καθώς πολλά από αυτά έχουν συμπεριφορικά προβλήματα. Παρόλο που οι φορείς παρέχουν εκπαίδευση στους ανάδοχους γονείς συχνά δεν μπορούν να διαχειριστούν τις δύσκολες συμπεριφορές των παιδιών, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε άγχος και δυσκολίες στη φροντίδα.

Η PCIT προσφέρει μια λύση σε αυτά τα προβλήματα, ωστόσο η τυπική μορφή της PCIT δεν είναι πάντα εφικτή στο πλαίσιο της ανάδοχης φροντίδας λόγω περιορισμένων πόρων και χρονικών περιορισμών.

Ως αποτέλεσμα, προσαρμογές της PCIT, για το περιβάλλον ανάδοχης φροντίδας, έχουν αναπτυχθεί για να παρέχουν μια πιο εφικτή επιλογή θεραπείας. Αυτές οι προσαρμογές διατηρούν τις βασικές αρχές της PCIT αλλά προσαρμόζουν τη διάρκεια και την ένταση της θεραπείας για να ταιριάζουν καλύτερα στις ανάγκες των ανάδοχων γονέων και των παιδιών τους.

Αρχικά αποτελέσματα από μελέτες που χρησιμοποιούν αυτές τις προσαρμογές, δείχνουν ότι είναι αποτελεσματικές στη μείωση των δυσκολιών συμπεριφοράς των παιδιών στο περιβάλλον ανάδοχης φροντίδας και στη διατήρηση των βελτιώσεων ακόμα και μετά το τέλος της θεραπείας.

Ο ρόλος των ανάδοχων γονέων είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Αυτοί οι γονείς έχουν την ευθύνη να καλύψουν τις κοινωνικο-συναισθηματικές, εκπαιδευτικές και ιατρικές ανάγκες των παιδιών που φροντίζουν. Πολλά από αυτά τα παιδιά έχουν βιώσει κακοποίηση ή παραμέληση, γεγονός το οποίο ελλοχεύει κίνδυνο να αναπτύξουν δύσκολες συμπεριφορές και σε ορισμένες περιπτώσεις ψυχολογικές διαταραχές.

Σύμφωνα με δεδομένα έρευνας, τα προβλήματα συμπεριφοράς είναι οι πιο συχνοί τομείς δυσκολίας για τους ανάδοχους γονείς, περισσότερο από άλλες δυσκολίες όπως οι γνωστικές, επικοινωνιακές, κοινωνικές ή προσαρμοστικές. Πολλοί ανάδοχοι γονείς

αισθάνονται ανεπαρκείς να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς, πράγμα που οδηγεί σε άγχος και επιβάρυνση.

Ως αποτέλεσμα, οι ανάδοχοι γονείς αναζητούν εκπαίδευση στην αποτελεσματική διαχείριση της δυσπροσαρμοστικής συμπεριφοράς των παιδιών τους. Οι παρεμβάσεις που έχουν ως στόχο την διαχείριση αυτών των δυσκολιών, μπορούν να βοηθήσουν στην προετοιμασία των ανάδοχων γονέων για επιτυχημένη φροντίδα, αυξάνοντας τη σταθερότητα των τοποθετήσεων. Σύμφωνα με διάφορες μελέτες, περίπου το 50% των παιδιών που εισέρχονται στο σύστημα ανάδοχης φροντίδας παρουσιάζουν κλινικά σημαντικά προβλήματα συμπεριφοράς ή συναισθηματικά προβλήματα και χρειάζονται υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

Μια μελέτη από τους McIntyre και Kessler δείχνει ότι τα παιδιά σε ανάδοχη φροντίδα έχουν υψηλότερο ποσοστό ανησυχιών για την ψυχική υγεία σε σύγκριση με το γενικό πληθυσμό. Επίσης, μια άλλη μελέτη από τους Clausen, Landsverk, Ganger, Chadwick και Litrownik δείχνει ότι σχεδόν τα δύο πέμπτα των ανάδοχων παιδιών παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς σε επίπεδο που υπερβαίνει το κλινικό όριο.

Η εκπαίδευση των ανάδοχων γονέων είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την επιτυχημένη ένταξη τους στον ρόλο της γονικής μέριμνας και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που μπορεί να προκύψουν. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τα ερευνητικά δεδομένα, τα υπάρχοντα προγράμματα εκπαίδευσης μπορεί να μην είναι επαρκή για την αντιμετώπιση ορισμένων προκλήσεων.

Δύο από τα πιο συχνά προγράμματα κατάρτισης είναι το Model Approach to Partnerships in Parenting Group Preparation and Selection of Boster and Adoptive Families **(MAPP/GPS)** και το Foster Parent Resources for Information, Development and Education **(PRIDE)**. Είναι 2 μοντέλα που επιδιώκουν να προσανατολίσουν τους πιθανούς ανάδοχους γονείς στους ρόλους και τις ευθύνες τους ως ανάδοχοι γονείς
Το Πρόγραμμα Θεραπείας Αλληλεπίδρασης Γονέα-Παιδιού (PCIT) παρέχει ένα πολύτιμο πλαίσιο για την εκπαίδευση γονέων και τη βελτίωση των σχέσεών τους με τα παιδιά τους. Μέσω δύο φάσεων θεραπείας, το PCIT στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ γονέων και παιδιών.

Στην πρώτη φάση, η **Αλληλεπίδραση Κατευθυνόμενη από το Παιδί (CDI),** οι γονείς μαθαίνουν να εφαρμόζουν βασικές δεξιότητες παιχνιδοθεραπείας κατά τη διάρκεια παιχνιδιών με τα παιδιά τους. Αυτό συμπεριλαμβάνει τη χρήση των δεξιοτήτων (επαίνου, προβληματισμού, μίμησης, περιγραφής, απόλαυσης) και την αποφυγή αρνητικών συμπεριφορών. Ο θεραπευτής παρέχει ζωντανή καθοδήγηση

καθώς οι γονείς αλληλεπιδρούν με τα παιδιά τους, ενθαρρύνοντάς τους και παρέχοντας ανάδραση.

Στη δεύτερη φάση, η **Κατευθυνόμενη από Γονέα Αλληλεπίδραση (PDI)**, οι γονείς εκπαιδεύονται σε στρατηγικές διαχείρισης συμπεριφοράς που στοχεύουν στην προαγωγή της συμμόρφωσης του παιδιού. Αυτό περιλαμβάνει τη διατύπωση σαφών, συγκεκριμένων εντολών και την επιβράβευση της συμμόρφωσης και την επιβολή συνεπειών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Μέσω αυτών των φάσεων θεραπείας, το PCIT όχι μόνο βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν θετικές συμπεριφορικές πρακτικές, αλλά ενισχύει επίσης τη σχέση μεταξύ γονέων και παιδιών. Επιπλέον, η χρήση κριτηρίων κυριαρχίας και η εβδομαδιαία μέτρηση της συμπεριφοράς του παιδιού μέσω του Ευρετηρίου Συμπεριφοράς Παιδιού, προσφέρει ένα σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης της προόδου.

Συνολικά, το PCIT προσφέρει μια σφαιρική προσέγγιση για τη βελτίωση της συμπεριφοράς των παιδιών και την ενίσχυση των θετικών δεσμών μεταξύ γονέων και παιδιών.

Αρκετές μελέτες έχουν εξετάσει την αποτελεσματικότητα του **PCIT για δυάδες ανάδοχων γονέων.** Μια μελέτη περίπτωσης σε μια ανάδοχη μητέρα και τον τετράχρονο θετό γιο της έδειξε σημαντικές μειώσεις στο άγχος των γονέων και στα προβλήματα συμπεριφοράς του παιδιού

Τα δεδομένα παρατήρησης από το **Dyadic Parent-Child Interaction Coding System (DPICS)** έδειξαν αύξηση στη χρήση επαίνων και περιγραφών συμπεριφοράς από την ανάδοχη μητέρα και μείωση στις ερωτήσεις και τις εντολές.

Τα συντομευμένα μοντέλα PCIT μειώνουν πολλά από τα εμπόδια στη θεραπεία και καθιστούν αυτή την προσαρμογή πιο εφικτή επιλογή τόσο για τους ανάδοχους γονείς όσο και για τις υπηρεσίες παιδικής πρόνοιας.

Η προσαρμογή PCIT με εκπαίδευση στο σπίτι επιτρέπει στους γονείς να εξασκήσουν τις δεξιότητες που έχουν μάθει στο πραγματικό περιβάλλον τους. Αυτό ενισχύει τις δεξιότητες τους και την αποτελεσματικότητα της θεραπείας. Επιπλέον, η δυνατότητα παρακολούθησης και καθοδήγησης από τον θεραπευτή στο περιβάλλον του σπιτιού επιτρέπει στους γονείς να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά τις δυσκολίες που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των δεξιοτήτων.

Το διήμερο εργαστήριο PCIT αποτελεί μια προσαρμογή που εστιάζει στη συμπύκνωση της εκπαίδευσης σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτή η προσέγγιση

μειώνει τη δέσμευση χρόνου για τους γονείς και το κόστος εκπαίδευσης για τις υπηρεσίες, κάνοντας την εφαρμογή του PCIT πιο προσβάσιμη και βιώσιμη. Επιπλέον, η ομαδική φύση του εργαστηρίου παρέχει τη δυνατότητα για συζήτηση, μάθηση από παρατηρήσεις και κοινωνική υποστήριξη μεταξύ των συμμετεχόντων. (Han, R. C., Owen, C. K., Lieneman, C. C., & McNeil, C. B. 2020).

Πρόγραμμα Stars - Specialized Training Assessment Resources and Support

A. Εκπαίδευση STARS

Με το πρόγραμμα **STARS** αξιολογείται η ικανότητα των αναδόχων να αντιμετωπίζουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών ωστε να μπορέσουν να τους προσφέρουν υποστήριξη. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα καλύπτει όχι μόνο τις βασικές ανάγκες φροντίδας και υποστήριξης, αλλά και τις πιο σύνθετες πτυχές της φροντίδας, όπως η συνεργασία με τη βιολογική οικογένεια και η διατήρηση στενών σχέσεων με το σχολείο και την κοινότητα για τις ιατρικές και ψυχολογικές ανάγκες των παιδιών, μαζί με τη διασφάλιση της πρόσβασής τους σε εκπαιδευτικές και κοινωνικές δραστηριότητες, αναδεικνύει την προσοχή που δίνεται στο σύνολο της ευημερίας τους.

Οι ανάδοχοι πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να ανταποκριθούν σε προκλήσεις που μπορεί να παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια της αναδοχής. Επιπλέον, η δυνατότητα συμμετοχής σε ομάδες υποστήριξης είναι ουσιώδης για την επίτευξη επιτυχούς αποτελέσματος στη φροντίδα των ανάδοχων παιδιών. Η επικοινωνία και η συνεργασία με επαγγελματίες μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της φροντίδας και να προάγει την ευημερία.

Οι ανάδοχοι έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ενότητες εκπαίδευσης, οι οποίες καλύπτουν διάφορα θέματα που σχετίζονται με τη φροντίδα και την ανάπτυξη των παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει συνεδρίες με θεματολογίες που καλύπτουν διάφορες πτυχές της φροντίδας των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της αυτοεκτίμησης, της προώθησης θετικής συμπεριφοράς, της αντιμετώπισης αναπτυξιακών ζητημάτων και της υποστήριξης των οικογενειών. Επίσης, περιλαμβάνονται θέματα όπως η διαχείριση της τοποθέτησης στην οικογένεια, η κατανόηση της χημικής εξάρτησης σε παιδιά και οικογένειες, καθώς και η προώθηση της θετικής ανάπτυξης των εφήβων.

Ο Ανάδοχος φροντιστής καλείται να παρακολουθήσει 27 ώρες εκπαίδευσης από τις παρακάτω ενότητες:

Ενότητα 1: Αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών σε κίνδυνο. (12 ώρες)

Ενότητα 2: Πειθαρχία, φροντίδα και ικανοποίηση αναπτυξιακών αναγκών. (9 ώρες)

Ενότητα 3: Ζητήματα σεξουαλικότητας. (3 ώρες)

Ενότητα 4: Συμπτώματα της σεξουαλικής κακοποίησης. (6 ώρες)

Ενότητα 5: Υποστήριξη των σχέσεων μεταξύ των παιδιών και των οικογενειών τους. (9 ώρες)

Ενότητα 6: Εργασία ως μέλος ομάδας. (9 ώρες)

Ενότητα 7: Προώθηση της προσωπικής και πολιτιστικής ταυτότητας των παιδιών. (6 ώρες)

Ενότητα 8: Προώθηση αποτελεσμάτων μονιμότητας. (12 ώρες)

Ενότητα 9: Διαχείριση του αντίκτυπου της τοποθέτησης στην οικογένειά σας. (6 ώρες)

Ενότητα 10: Κατανόηση των επιπτώσεων της χημικής εξάρτησης σε παιδιά και οικογένειες. (15 ώρες)

Ενότητα 11: Κατανόηση και προώθηση της ανάπτυξης βρεφών και παιδιών. (6 ώρες)

Ενότητα 12: Κατανόηση και προώθηση της θετικής ανάπτυξης των εφήβων. (6 ώρες)

Β. Εκπαίδευση αυξημένων αναγκών

Επίπεδο Α

Ο ανάδοχος / θετός γονέας, πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις **27 ώρες εκπαίδευσης STARS και 18 ώρες εξειδικευμένων εκπαιδευτικών εργαστηρίων που καλύπτουν τα ακόλουθα θέματα:**

- ✓ Ομάδα και οικοδόμηση σχέσεων.
- ✓ Δεξιότητες επικοινωνίας.
- ✓ Τεχνικές διαχείρισης συμπεριφοράς
- ✓ Διαδικασία πειθαρχίας και τιμωρίας.
- ✓ Διαχείριση καταστάσεων κρίσης συμπεριφοράς.
- ✓ Ανάπτυξη ατομικού σχεδίου θεραπείας.
- ✓ Δεξιότητες αποκλιμάκωσης.
- ✓ Διαπραγμάτευση.
- ✓ Τεχνική θετικής ενίσχυσης.
- ✓ Επαγγελματικές δεξιότητες για ανάδοχους γονείς.

Επίπεδο Β

Καλέιται να ολοκληρώσει επιτυχώς **9 ώρες εξειδικευμένης εκπαίδευσης** και πρακτικής άσκησης. Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια Β' επιπέδου περιλαμβάνουν:

- ✓ Παρέμβαση σε κρίση – Δύο (2) ώρες
- ✓ Διαχείριση Συμπεριφοράς – Δύο (2) ώρες
- ✓ Διαχείριση Αυτοκτονιών – Δύο (2) ώρες
- ✓ Διαχείριση Φαρμάκων – Δύο (2) ώρες
- ✓ Οικογενειακός Προσανατολισμός – Μία (1) ώρα

(https://dssmanuals.mo.gov/child-welfare-manual/section-6-chapter-2-resource-provider-training-stars-specialized-training-assessment-resources-and-support-subsection-5-in-service-training/)

Μέρος Β: Ερευνητικό μέρος

Κεφάλαιο 3ο

3.1 Θεωρητικό πλαίσιο ερευνητικού προβλήματος

Οι ανάδοχοι - θετοί γονείς αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις αναφορικά με την φροντίδα των παιδιών λόγω οτι παρουσιάζουν σοβαρές συμπεριφορικές δυσκολίες. (Stahmer AC, Leslie LK, Hurlburt M, *et al.,*2005). Οι γονείς συχνά λόγω έλλειψης εκπαίδευσης και υποστήριξης που απαιτείται για τη διαχείριση αυτών των συμπεριφορών, βιώνουν έντονο άγχος με αποτέλεσμα να μην εξελίσεται καλά η τοποθέτηση ανηλίκου στην οικογένεια. (Baum AC, Crase SJ, Crase KL. 2001), (James S. 2004).

Το σύστημα παιδικής προστασίας συχνά δεν διαθέτει τους οικονομικούς πόρους να εφαρμόσει παρεμβάσεις βασισμένες σε πρωτόκολλα που αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες συμπεριφοράς του παιδιού. (Stahmer AC, Leslie LK, Hurlburt M, *et al.*2005). Στην πραγματικότητα, οι ανάδοχοι γονείς έχουν προσδιορίσει τη διαχείριση της προκλητικής συμπεριφοράς ως μία από τις μεγαλύτερες εκπαιδευτικές ανάγκες τους. (Hebert CG, Kulkin H,2017) και ανέφεραν την αδυναμία χειρισμού της συμπεριφοράς ενός ανάδοχου παιδιού ως σημαντικό στοιχείο για τον τερματισμό μιας τοποθέτησης. (Brown JD, Bednar LM. 2006). Οι ανάδοχοι γονείς χρειάζονται

εκπαίδευση στην αποτελεσματική διαχείριση της δυσπροσαρμοστικής συμπεριφοράς του παιδιού. (Rork KE, McNeil CB. 2011).

3.2 Σημαντικότητα της μελέτης

Στην παρούσα έρευνα έγινε διερευνηση καλών πρακτικων άλλων χωρών σχετικά με τα υφισταμενα προγράμματα (ποια απο αυτά είναι εφικτό να εφαρμοστούν στο ελληνικό πολιτισμικό πλαισιο) και αποτυπώθηκαν τα χαρακτηριστικά τους ως προς την οργάνωση, δομή και λειτουργία.

Η έρευνα περιλάμβανε δύο στάδια: Στο πρώτο στάδιο διερευνήθηκαν μέσω συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας οι υφιστάμενες καλές πρακτικές άλλων χωρών και προγράμματα εκπαίδευσης γονέων (με έμφαση σε αυτά που βάσει κριτηρίων αξιολογήθηκαν ως εφαρμόσιμα στο ελληνικό κοινωνικοπολιτισμικό πλαισιο) και αποτυπώθηκαν τα χαρακτηριστικά τους ως προς την οργάνωση, δομή και λειτουργία. Στο δεύτερο στάδιο της έρευνας διαμορφώθηκαν βασικές αρχές και συνιστώσες των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κλήθηκαν ειδικοί στο χώρο της αναδοχής και της υιοθεσίας να αξιολογήσουν την αναγκαιότητά τους και τη δυνατότητα εφαρμογής τους στο ελληνικό πλαίσιο.

Στόχος είναι η διαμόρφωση συστάσεων για την οργάνωση, το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία υλοποιησης και αξιολόγησης καθώς και για τις βασικές αρχές και συνιστώσες των προγραμμάτων που απευθύνονται σε θετους και ανάδοχους γονείς.

3.3 Σκοπός της παρούσας μελέτης

Απώτερος σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναπτυχθούν κατευθυντήριες οδηγίες για την οργάνωση, το περιεχόμενο, καθώς και τη μεθοδολογία υλοποίησης και αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ανάδοχων και θετών γονέων απο φορείς παιδικής προστασίας.

3.4 Ερωτηματα και ερευνητικές υποθέσεις

Η παρούσα διπλωματική εργασία απαντά τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- ✓ Ποια πρέπει να είναι η δομή ενός προγράμματος εκπαίδευσης γονέων;
- ✓ Ποιά πρέπει να είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός προγράμματος εκπαίδευσης γονέων;
- ✓ Ποια θεματικά πεδία πρέπει να καλύπτει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για γονείς;

- ✓ Ποιες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και τεχνικές πρέπει να υιοθετήσει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για γονείς για την επίτευξη των στόχων του;
- ✓ Με ποιους δείκτες και εργαλεία θα πρέπει να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων εκπαίδευσης γονέων ;

Έγίνε προσπάθεια να απαντηθεί η κάτωθι ερευνητική υπόθεση:

1. Είναι δυνατή η διατύπωση ελάχιστων δυνατών προτύπων και βασικών αρχών για το σχεδιασμό, την υλοποιηση και την αξιολογηση προγραμμάτων.

Με την παρούσα έρευνα θεωρούμε οτι δημιουργηθηκε μια ελάχιστη βάση που θα πρέπει να έχει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης.

3.5 Είδος μελέτης

Πραγματοποιηθηκε εγκάρσια – συγχρονική μελέτη σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Η συγκεκριμένη ανήκει στην κατηγορία των πρωτογενών μελετών παρατήρησης και είναι μη πειραματική.

3.6 Πληθυσμός μελέτης

Το δείγμα επιλεχθηκε μέσα από μία διαδικασία σκόπιμης δειγματοληψίας και αφορά ειδικούς επιστήμονες, ερευνητές καθώς και επαγγελματίες που στελεχώνουν ή εκπροσωπούν φορείς παιδικής προστασίας στην Περιφέρεια Κρήτης (π.χ. ΚΚΠΠΚ, Τμήμα Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας κ.α. Χαρτογραφηθηκαν οι υπηρεσίες και επιλεχθηκαν εκπρόσωποι απο κάθε φορέα.

3.7 Μεθοδολογία συλλογής δεδομένων, ερευνητικά εργαλεία συλλογής δεδομένων και πρωτόκολλα μετρήσεων

Το δείγμα επιλεχθηκε μέσα από σκόπιμη διαδικασία δειγματοληψίας. Πραγματοποιηθηκε ποσοτική έρευνα με ερωτηματολόγιο μέσω Google Form και διανεμηθηκε ηλεκτρονικά. Στην συνέχεια έγινε σύνοψη των χαρακτηριστικών που θα πρέπει να έχει το training. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο 2024. Τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμοποιημένα και οι πληροφορίες που εμπεριέχονταν, απόλυτα εμπιστευτικές. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς και οι συμμετέχοντες εφόσον το επιθυμούν μπορούν να ενημερωθούν για τα πορίσματα της έρευνας. Ηταν σημαντική η εξασφάλιση μεγάλης συμμετοχής, η ειλικρίνεια και η αξιοπιστία στις απαντήσεις.

Το ερωτηματολόγιο επιμερίζεται σε 4 ενότητες και περιλαμβάνει ερωτήσεις κλειστού τύπου. Κάθε ερώτηση απαντάται σε κλίμακα διαβαθμίσεων. (Σταφυλά, Δικαίου, Παπαστεφάνου & Μαρμάρας, 2011). Αποτυπώνεται ο βαθμός συμφωνίας ερωτόμενων με τις θεματικές ενός προγράμματος , με τον τρόπο υλοποιησης και αξιολόγησης προγράμματος.

- Η 1η ενότητα αναφέρεται στην οργάνωση του προγράμματος.
- Η 2η ενότητα αναφέρεται στο περιεχόμενο
- Η 3η ενότητα αναφέρεται στην μεθοδολογία υλοποιησης προγράμματος
- Η 4η ενότητα αναφέρεται στην μεθοδολογία αξιολόγησης του ερωτηματολογίου.

3.8 Ηθικά ζητήματα

Η μελέτη έχει εγκριθεί απο την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου με αριθμό 11584. Οι ερωτώμενοι διαβεβαιώθηκαν για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των απαντήσεών τους και για την αποκλειστική χρήση των δεδομένων μόνο για τους σκοπούς της έρευνας. Διανεμηθηκε έντυπο συναίνεσης για προσωπικά δεδομένα. Η συμμετοχή στην έρευνα είχε εθελοντικό χαρακτήρα και ο ερωτώμενος διατηρούσε το δικαίωμα να μην συμμετέχει στην διαδικασία. Η μελέτη αυτή στηρίχτηκε στις 4 αρχές της βιοηθικής: Την αυτονομία, την ευεργεσία, το μη βλάπτειν και στις αρχές της δικαιοσύνης.

3.9 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας ήταν: Να προκύψει με διαδικασίες συνσχεδιασμού ένα πρόγραμμα γονεικότητας που θα καλύπτει τις ανάγκες όλων των εμπλεκομένων μερών, προσαρμοσμένο πολιτισμικά, κοινώς αποδεκτό με τις προδιαγραφές που απαιτούνται με επιστημονικά τεκμηριωμένων οδηγιών με στόχο να υπάρξει μεταφορά και διάχυση πληροφορίας στα κέντρα χάραξης πολιτικής.

Κεφάλαιο 4ο

Τα αποτελέσματα της έρευνας

4.1 Τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

Το δείγμα της έρευνας με τίτλο "Απόψεις των ειδικών για την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία των προγραμμάτων κατάρτισης για ανάδοχους και θετούς γονείς" περιλαμβάνει γυναίκες που αποτελούν το 79,2% (n=19) και άνδρες να αντιπροσωπεύουν το 20,8% (n=5), υπογραμμίζοντας την έντονη γυναικεία κυριαρχία στην ομάδα των ερωτηθέντων. Όσον αφορά την ηλικία των συμμετεχόντων, η μέση ηλικία ανέρχεται στα 46,88 έτη, με τυπική απόκλιση 9,4 έτη. Το οικιστικό υπόβαθρο του δείγματος αποκαλύπτει μια κυρίαρχη αστική κατοικία, με 62,5% (n=15) να ζουν σε αστικές περιοχές, ακολουθούμενο από 29,2% (n=7) σε ημιαστικές και 8,3% (n=2) σε αγροτικές περιοχές. Το μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των ερωτηθέντων παρουσιάζει ποικίλο φάσμα, με το 41,7% (n=10) να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημίου, το 29,2% (n=7) να έχουν ολοκληρώσει το λύκειο, το 20,8% (n=5) να κατέχουν μεταπτυχιακά και (n=2) να κατέχουν διδακτορικό. Η εξειδίκευση, όπως προκύπτει από την παρακολούθηση εξειδικευμένων σεμιναρίων, επιβεβαιώθηκε από το 54,2% (n=13), ενώ το 45,8% (n=11) δεν είχε συμμετάσχει σε τέτοια προγράμματα. Η κατανομή των ετών εμπειρίας παρουσιάζει μεγάλο εύρος, με 37,5% (n=9) να έχουν περισσότερα από 15 χρόνια εμπειρίας, ακολουθούμενο από ίσα μέρη, 25% (n=6), με 2-5 και 5-15 έτη , και ένα μικρότερο τμήμα, 12,5% (n=3), με έως και 2 χρόνια εμπειρίας. Οι επαγγελματικοί ρόλοι των ερωτηθέντων διέφεραν, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών λειτουργών 25%, (n=6), του εκπαιδευτικού προσωπικού 8,3%, (n=2), των μελών ακαδημαϊκών ή ερευνητικών ιδρυμάτων 8,3%, (n=2), των στελεχών της δημόσιας διοίκησης 4,2%, (n=1) και ανάδοχων γονέων 29,2%, (n=7), μαζί με άλλους ρόλους 20,8%, (n=5). Οι τομείς απασχόλησης ήταν διαφορετικοί, με την πλειονότητα 58,3%, (n=14) να εργάζονται σε άλλους μη καθορισμένους τομείς, ακολουθούμενοι από αυτούς που απασχολούνται σε κέντρα κοινωνικής πρόνοιας 16,7%, (n=4), πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα (8,3 %, n=2), διευθύνσεις δημόσιας υγείας και κοινωνικής φροντίδας 8,3%, (n=2) και το ερευνητικό κέντρο Ρίζες 8,3%, (n=2). Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση, η συντριπτική πλειοψηφία, το 83,3% (n=20), ήταν παντρεμένοι, με μικρότερα ποσοστά να είναι άγαμοι 8,3%, (n=2) ή διαζευγμένοι

8,3%, (n=2). Αυτά τα δεδομένα παρέχουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των δημογραφικών στοιχείων, του μορφωτικού υπόβαθρου, των επαγγελματικών εμπειριών και των προσωπικών χαρακτηριστικών των ερωτηθέντων, προσφέροντας πολύτιμες γνώσεις για τα προφίλ των ατόμων που εμπλέκονται ή σχετίζονται με προγράμματα κατάρτισης.

Πίνακας 1. Τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

Ερώτηση		Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ηλικία		46,8	9,4
	Επιλογές	Συχνότητες	% Συχνότητες
Φύλο	Άνδρας	5	20,8
	Γυναίκα	19	79,2
Περιοχή μόνιμης κατοικίας	Αστική	15	62,5
	Ημι-αστική	7	29,2
	Αγροτική	2	8,3
Εκπαίδευση	Απόφοιτος Λυκείου	7	29,2
	Απόφοιτος ΑΕΙ	10	41,7
	Μεταπτυχιακές σπουδές	5	20,8
	Διδακτορικές σπουδές	2	8,3
Σεμινάριο εξειδίκευσης	Ναι	13	54,2
	Όχι	11	45,8
Έτη προϋπηρεσίας	Έως 2 έτη	3	12,5
	2-5 έτη	6	25,0
	5-15 έτη	6	25,0
Ιδιότητα	Μέλος ΔΕΠ / Ερευνητής	2	8,3
	Εκπαιδευτικός	2	8,3
	Κοινωνικός Λειτουργός	6	25,0
	Υπηρεσιακός δημόσιας διοίκησης	1	4,2
	Υποψήφιος θετός γονέας	7	29,2
	Υποψήφιος ανάδοχος γονέας	1	4,2
	Άλλο	5	20,8

Οικογενειακή κατάσταση	Έγγαμος/η	20	83,3
	Άγαμος/η	2	8,3
	Διαζευγμένος	2	8,3

4.2. Οργάνωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

Κατά τη διερεύνηση της οργάνωσης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ιδιαίτερα εκείνων που στοχεύουν στην εκπαίδευση ανάδοχων και θετών γονέων, τα δεδομένα της έρευνας προσφέρουν μια σαφή προοπτική για τις προτιμήσεις που σχετίζονται με την οργάνωση, τη χρηματοδότηση και τη διάδοση τέτοιων προγραμμάτων. Η συλλογική άποψη προτείνει προτίμηση για τη συμμετοχή των κυβερνητικών υπηρεσιών στη διοργάνωση αυτών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με σημαντική πλειοψηφία, το 54,2% (n=13), να το υποστηρίζει. Το εξειδικευμένο προσωπικό θεωρείται επίσης βασικός διοργανωτής από το 41,7% (n=10) των ερωτηθέντων, ενώ τα πανεπιστήμια θεωρούνται κατάλληλοι διοργανωτές σε ένα ελάχιστο ποσοστό, 4,2% (n=1). Όσον αφορά την οικονομική πτυχή αυτών των προγραμμάτων, η συντριπτική πλειοψηφία του 91,7% (n=22) εκφράζει την προτίμηση αυτά τα προγράμματα να προσφέρονται δωρεάν. Αυτή η προοπτική υπογραμμίζει την αναγνώριση της σημασίας της προσβασιμότητας στις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που σχετίζονται με την αναδοχή και την υιοθεσία, διασφαλίζοντας ότι ελαχιστοποιούνται τα πιθανά εμπόδια στη συμμετοχή, όπως το κόστος. Μόνο ένα μικρό κλάσμα, 8,3% (n=2), πιστεύει ότι αυτά τα προγράμματα πρέπει να βασίζονται σε τέλη, γεγονός που μπορεί να αντικατοπτρίζει την κατανόηση της δυνατότητας των τελών να συμβάλλουν στην ποιότητα ή τη βιωσιμότητα του προγράμματος, αν και λιγότερο δημοφιλής άποψη. Η διάδοση πληροφοριών σχετικά με αυτά τα προγράμματα είναι ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο που εξετάζεται από την έρευνα. Τα δεδομένα αποκαλύπτουν έντονη προτίμηση για τις δημόσιες ανακοινώσεις ως την κύρια μέθοδο επικοινωνίας, με το 58,3% (n=14) να υποστηρίζει αυτή την προσέγγιση. Αυτή η μέθοδος πιθανότατα προτιμάται για την ευρεία εμβέλεια και την προσβασιμότητά της, διασφαλίζοντας ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα είναι διαθέσιμες σε ένα ευρύ κοινό. Η προσωπική επικοινωνία μέσω email προτιμάται από το 25% (n=6), προσφέροντας μια πιο άμεση και εξατομικευμένη μέθοδο εμπλοκής, ενώ η

τηλεφωνική επικοινωνία προτιμάται από το 12,5% (n=3), υποδηλώνοντας μια μειοψηφική προτίμηση για παραδοσιακές μεθόδους άμεσης επικοινωνίας. Ένα επιπλέον 4,2% (n=1) προτείνει εναλλακτικές μεθόδους επικοινωνίας, υποδεικνύοντας ότι μπορεί να υπάρχουν άλλα καινοτόμα ή εξειδικευμένα κανάλια που θεωρούνται αποτελεσματικά για την προσέγγιση πιθανών συμμετεχόντων. Αυτά τα δεδομένα υπογραμμίζουν συλλογικά μια προσέγγιση προσανατολισμένη στην κοινότητα για την οργάνωση, τη χρηματοδότηση και την προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για ανάδοχους και θετούς γονείς. Υπογραμμίζει τη συναίνεση σχετικά με τη σημασία της κυβερνητικής συμμετοχής, την αναγκαιότητα δωρεάν πρόσβασης σε αυτά τα προγράμματα και την αποτελεσματικότητα των ευρειών στρατηγικών δημόσιας επικοινωνίας ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτά τα προγράμματα θα είναι προσβάσιμα σε όσους θα ωφεληθούν περισσότερο από αυτά.

Πίνακας 2. Οργάνωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

Ερώτηση	Επιλογές	Συχνότητες	% Συχνότητες
Ποιος πρέπει να οργανώσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα;	Κυβερνητικές υπηρεσίες	13	54,2
	Πανεπιστήμια	1	4,2
	Εξειδικευμένο προσωπικό	10	41,7
Το πρόγραμμα πρέπει να είναι δωρεάν ή επί πληρωμή;	Δωρεάν	22	91,7
	Επί πληρωμή	2	8,3
Πώς πρέπει να ενημερώνονται οι υποψήφιοι για το πρόγραμμα;	Από το τηλέφωνο	3	12,5
	Μέσω προσωπικού e-mail	6	25,0
	Με δημόσια ανακοίνωση	14	58,3
	Άλλο	1	4,2

4.3. Σημασία μαθησιακών στόχων

Στην συνέχεια, τα δεδομένα της έρευνας παρουσιάζουν μια ολοκληρωμένη ανάλυση της σημασίας που αποδίδεται σε διάφορους μαθησιακούς στόχους από

συμμετέχοντες. Αυτή η αξιολόγηση είναι ζωτικής σημασίας για την προσαρμογή του εκπαιδευτικού περιεχομένου ώστε να ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες ανάγκες και προτεραιότητες αυτών των ατόμων. Στην πρώτη γραμμή των μαθησιακών προτεραιοτήτων, η διαχείριση καταστάσεων κρίσης με παιδιά θεωρείται η πιο σημαντική, με μέση βαθμολογία 4,79 και σχετικά χαμηλή τυπική απόκλιση 0,509. Αυτό υποδηλώνει μια ισχυρή συναίνεση μεταξύ των συμμετεχόντων σχετικά με τη σημασία της προετοιμασίας και του αποτελεσματικού χειρισμού δύσκολων σεναρίων. Η ομοιομορφία στις απαντήσεις υποδηλώνει μια κοινή κατανόηση της κρισιμότητας αυτής της δεξιότητας. Σε στενή ευθυγράμμιση με τον πρωταρχικό στόχο της καλλιέργειας αποτελεσματικών σχέσεων γονέα-παιδιού, δύο στόχοι συνδέονται για το δεύτερο πιο πολύτιμο μαθησιακό αποτέλεσμα, ο καθένας με μέση βαθμολογία 4,63. Πρώτον, η κατανόηση του ρόλου ως γονιός και η διαχείριση των προσωπικών δυσκολιών που σχετίζονται με την ανατροφή των παιδιών επισημαίνεται ως απαραίτητη, με τυπική απόκλιση 0.576, που αντικατοπτρίζει υψηλό επίπεδο συμφωνίας μεταξύ των ερωτηθέντων. Δεύτερον, η ανάπτυξη αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας με τα παιδιά μοιράζεται αυτή τη βαθμολογία, υπογραμμίζοντας τη σημασία της οικοδόμησης ενός ισχυρού, υποστηρικτικού δεσμού που χαρακτηρίζεται από ανοιχτό διάλογο και αμοιβαία κατανόηση, με την ίδια τυπική απόκλιση, τονίζοντας περαιτέρω τη συνοχή στις απόψεις των συμμετεχόντων. Ακολουθεί στενά η ανάπτυξη της συναισθηματικής έκφρασης, τόσο για τους ίδιους τους γονείς όσο και για τα παιδιά τους, με μέση βαθμολογία 4,54 και τυπική απόκλιση 0,588. Αυτός ο στόχος υπογραμμίζει τη σημασία του συναισθηματικού αλφαβητισμού στη σχέση γονέα-παιδιού, προωθώντας ένα περιβάλλον όπου τα συναισθήματα εκφράζονται ελεύθερα και γίνονται σεβαστά, υποδεικνύοντας μια ελαφρώς ευρύτερη αλλά ακόμα στενή διασπορά στην αντιληπτή σημασία μεταξύ των συμμετεχόντων Για την επόμενη θέση συνδέονται οι στόχοι της κατανόησης των τεχνικών αποκλιμάκωσης για τη διαχείριση του θυμού και της ανάπτυξης της ικανότητας για επικοινωνία και κοινές γονικές προσεγγίσεις, καθεμία με μέση βαθμολογία 4,50. Ωστόσο, διαφέρουν ως προς τις τυπικές αποκλίσεις τους. Το πρώτο έχει τυπική απόκλιση 0.722, υποδεικνύοντας ένα ευρύτερο φάσμα απόψεων για τη σημασία του, αντανακλώντας πιθανώς ποικίλες προσωπικές εμπειρίες στην ανατροφή των παιδιών. Το τελευταίο έχει ελαφρώς χαμηλότερη τυπική απόκλιση 0,590, υποδηλώνοντας μια πιο ενοποιημένη προοπτική σχετικά με τη σημασία των συνεκτικών στρατηγικών γονικής μέριμνας και των αποτελεσματικών δεξιοτήτων

επικοινωνίας. Αυτά τα δεδομένα αποκαλύπτουν μια καλά καθορισμένη ιεραρχία μαθησιακών στόχων για προγράμματα κατάρτισης θετών γονέων, με σαφή έμφαση στη διαχείριση κρίσεων, την κατανόηση του ρόλου των γονέων, την αποτελεσματική επικοινωνία, τη συναισθηματική έκφραση και τις τεχνικές διαχείρισης θυμού. Οι σχετικά χαμηλές τυπικές αποκλίσεις σε αυτές τις προτεραιότητες υπογραμμίζουν μια ισχυρή συναίνεση μεταξύ των συμμετεχόντων, υποδεικνύοντας αυτούς τους τομείς ως βασικά συστατικά του προγράμματος σπουδών για την καλλιέργεια θετικών, ανθεκτικών σχέσεων γονέα-παιδιού σε αναδοχές και υιοθεσίες.

Πίνακας 3. Σημασία μαθησιακών στόχων

Πόσο σημαντικό είναι για εσάς οι υποψήφιοι γονείς	N	Mean	Std. Deviation
Να κατανοήσουν τον ρόλο τους ως γονείς και να διαχειριστούν δικές τους δυσκολίες σε σχέση με την ανατροφή των παιδιών.	24	4,63	0,576
Να γνωρίζουν τεχνικές αποκλιμάκωσης θυμού	24	4,50	0,722
Να αναπτύξουν την ικανότητα της επικοινωνίας και να έχουν κοινό τρόπο αντιμετώπισης των καταστάσεων ως γονείς	24	4,50	0,590
Να αναπτύξουν την αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία με τα παιδιά τους	24	4,63	0,576
Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά καταστάσεις κρίσης με τα παιδιά τους	24	4,79	0,509
Να αναπτύξουν την έκφραση των συναισθημάτων τόσο των ίδιων όσο και των παιδιών τους	24	4,54	0,588

4.4. Περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος για υποψηφίους ανάδοχους / θετούς γονείς

Κατά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού περιεχομένου για τους υποψήφιους ανάδοχους και θετούς γονείς, η έρευνα σκιαγραφεί την ιεράρχηση διαφόρων θεμάτων

που αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πλοήγησης στις περιπλοκές της αναδοχής. Αυτά τα μαθήματα ταξινομούνται με βάση τη μέση βαθμολογία σπουδαιότητάς τους, προσφέροντας έναν οδικό χάρτη για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών που ευθυγραμμίζεται με τις πιο πιεστικές ανάγκες και ανησυχίες των πιθανών φροντιστών. Στην κορυφή της λίστας των προτεραιοτήτων βρίσκονται οι «Δεξιότητες συμπεριφοράς» και η «Παρέμβαση σε κρίση» και, το καθένα με μέση βαθμολογία 4,33. Οι τυπικές αποκλίσεις, 0,917 για την παρέμβαση σε κρίση και 0,761 για τις δεξιότητες συμπεριφοράς, υποδηλώνουν μια ισχυρή συμφωνία μεταξύ των ερωτηθέντων σχετικά με την αναγκαιότητα αυτών των ικανοτήτων. Αυτές οι δεξιότητες είναι υψίστης σημασίας για την προετοιμασία των γονέων για οξείες καταστάσεις, διασφαλίζοντας ότι είναι εξοπλισμένοι για να διαχειρίζονται και να καθοδηγούν τα παιδιά αποτελεσματικά σε προκλητικές συμπεριφορές και κρίσεις. Ακολουθεί η «Διαχείριση κρίσης συμπεριφοράς», με μέση βαθμολογία 4,21 και τυπική απόκλιση 0,932. Αυτό υπογραμμίζει την κρίσιμη ανάγκη για τους γονείς να διαθέτουν στρατηγικές για την πλοήγηση σε περίπλοκες κρίσεις συμπεριφοράς. Οι "Τεχνικές για τη Διαχείριση Συμπεριφοράς" τυγχάνουν επίσης μεγάλης εκτίμησης, με μέσο όρο 4,17 και τυπική απόκλιση 0,816, υποδηλώνοντας συναίνεση σχετικά με τη σημασία της κατανόησης και της εφαρμογής στρατηγικών που καθοδηγούν τη διαμόρφωση θετικής συμπεριφοράς. Η «Τεχνική θετικής ενίσχυσης» βαθμολογείται με μέσο όρο 4,04, συνοδευόμενο από τυπική απόκλιση 0,859, υπογραμμίζοντας την αξία της ενθάρρυνσης επιθυμητών συμπεριφορών μέσω μηχανισμών θετικής ανάδρασης. Οι «Δεξιότητες αποκλιμάκωσης» και η «Διαχείριση της Προκλητικής Παιδικής Συμπεριφοράς» υπογραμμίζουν τη σημασία της ηρεμίας και της ανακατεύθυνσης των προκλητικών συμπεριφορών, με μέση βαθμολογία 3,96 και 4,33 αντίστοιχα. Οι τυπικές αποκλίσεις των 0,859 και 0,816 για αυτά τα θέματα υποδηλώνουν μια ισχυρή συμφωνία σχετικά με τη σημασία τους για την προώθηση ενός σταθερού και ευνοϊκού περιβάλλοντος. Οι δεξιότητες επικοινωνίας επισημαίνονται με μέση βαθμολογία 3,92, παράλληλα με την "Ψυχοκοινωνική ευεξία", η οποία συγκεντρώνει επίσης μέσο όρο 3,92 αλλά με υψηλότερη τυπική απόκλιση 0,929. Αυτά τα ευρήματα υποδεικνύουν τον θεμελιώδη ρόλο της αποτελεσματικής επικοινωνίας και της ψυχικής υγείας στη σχέση γονέα-παιδιού. Η «Οικοδόμηση Σχέσεων» θεωρείται σημαντική με μέση βαθμολογία 3,79 και τυπική απόκλιση 0,721, υποδεικνύοντας την έμφαση στη δημιουργία ισχυρών συναισθηματικών και κοινωνικών δεσμών μέσα στην οικογένεια. Οι

διαπραγματευτικές δεξιότητες σημειώνονται με μέσο όρο 3,63, αντανακλώντας τη σημασία του συμβιβασμού και της αμοιβαίας κατανόησης για την επίλυση οικογενειακών συγκρούσεων. Η ανάπτυξη ενός "Ατομικού πλάνου Θεραπείας" λαμβάνει μια μέση βαθμολογία 3,54, υποδηλώνοντας μια μέτρια συναίνεση ως προς τη συνάφειά του, με τυπική απόκλιση 1,021 που υποδεικνύει διαφορετικές απόψεις σχετικά με την εφαρμογή του. Η «Διαχείριση Αυτοκτονικών Συμπεριφορών» και οι «Διατροφικές Ανάγκες» εμφανίζουν μέσες τιμές 3,38 και 3,33 και τυπικές αποκλίσεις 1,096 και 1,049 αντίστοιχα, σηματοδοτώντας την αναγνώριση της κρίσιμης αντιληπτής σημασίας της αντιμετώπισης τόσο των κρίσεων ψυχικής υγείας όσο και των βασικών σωματική ευεξία. Η "Διαχείριση Φαρμάκων και Ιατρικής Φροντίδας" βαθμολογείται με μέσο όρο 3,29, παράλληλα με υψηλή τυπική απόκλιση 1,197, υποδεικνύοντας διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη σημασία της στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών. Ο «Οικογενειακός Προσανατολισμός» και οι «Πειθαρχικές Διαδικασίες και Τιμωρίας» θεωρούνται λιγότερο κρίσιμες, με μέσες βαθμολογίες 3,13 και 3,21 και τις υψηλότερες τυπικές αποκλίσεις 1,191 και 1,179, που αντικατοπτρίζουν σημαντική ποικιλομορφία απόψεων, πιθανώς λόγω των εξελισσόμενων φιλοσοφιών γονικής μέριμνας και η περίπλοκη φύση της πειθαρχίας σε πλαίσια αναδοχής και αναδοχής. Συνοπτικά, τα αποτελέσματα της έρευνας δίνουν έμφαση σε ένα πρόγραμμα σπουδών που θέτει σε πρώτο πλάνο τη διαχείριση κρίσεων, τις συμπεριφορικές παρεμβάσεις, τις τεχνικές θετικής ενίσχυσης και τις θεμελιώδεις δεξιότητες επικοινωνίας. Η αξιοσημείωτη συναίνεση σε αυτά τα θέματα υπογραμμίζει την αντιληπτή κρισιμότητα τους στην προετοιμασία των ατόμων για τις προκλήσεις και τις ανταμοιβές της ανάδοχης και θετικής ανατροφής, ενώ η διαφοροποίηση σε άλλους τομείς αντανακλά τις διαφορετικές ανάγκες και προοπτικές σε αυτήν την κοινότητα.

Πίνακας 4. Περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος

Σε πρόγραμμα εκπαίδευσης για υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς θεωρείτε σημαντικό να γίνεται εκμάθηση:	N	Mean	Std. Deviation
Οικοδόμησης σχέσεων	24	3,79	0,721

Δεξιοτήτων επικοινωνίας	24	3,92	0,717
Τεχνικών διαχείρισης συμπεριφοράς	24	4,17	0,816
Διαδικασίας πειθαρχίας και τιμωρίας	24	3,21	1,179
Διαχείριση κρίσης συμπεριφοράς	24	4,21	0,932
Αναπτυξη ατομικού πλάνου θεραπείας	24	3,54	1,021
Δεξιότητες αποκλιμάκωσης	24	3,96	0,859
Διαπραγμάτευση	24	3,63	0,875
Τεχνική θετικής ενίσχυσης	24	4,04	0,859
Παρέμβαση σε κρίση	24	4,33	0,917
Δεξιότητες συμπεριφοράς	24	4,33	0,761
Διαχείριση αυτοκτονιών	24	3,38	1,096
Διαχείριση φαρμάκων και ιατρικής περίθαλψης	24	3,29	1,197
Οικογενειακός προσανατολισμός	24	3,13	1,191
Διαχείριση προκλητικής συμπεριφοράς του παιδιού	24	4,33	0,816
Διατροφικές ανάγκες	24	3,33	1,049
Ψυχοκοινωνική ευημερία	24	3,92	0,929

4.5 Μεθοδολογία υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος

Η έρευνα εμβαθύνει στις προτιμώμενες μεθοδολογίες για την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για υποψήφιους ανάδοχους και θετούς γονείς, αποκαλύπτοντας προτιμήσεις σχετικά με τις μορφές συναντήσεων, τις ρυθμίσεις, τη συχνότητα και τις προσεγγίσεις. Μια σημαντική πλειοψηφία, 62,5%, ευνοεί τις μεμονωμένες συνεδρίες για τις συναντήσεις, υπογραμμίζοντας την προτίμηση για εξατομικευμένες αλληλεπιδράσεις. Οι ομαδικές ρυθμίσεις προτιμώνται από το 25% των ερωτηθέντων, υποδεικνύοντας την αναγνώριση της αξίας των κοινών εμπειριών και της μάθησης από ομοτίμους. Οι συνεδρίες ζευγαριών ευνοούνται λιγότερο, με μόνο το 12,5% να εκφράζει μια προτίμηση, γεγονός που υποδηλώνει ότι η εξατομικευμένη προσέγγιση ή η ευρύτερη αλληλεπίδραση εκτιμάται περισσότερο για μάθηση και συζήτηση. Όσον αφορά το σκηνικό αυτών των συναντήσεων, ένα συντριπτικό 91,7% υποστηρίζει τις διαπροσωπικές συναντήσεις, τονίζοντας τη

σημασία της άμεσης αλληλεπίδρασης και πιθανώς την αντιληπτή αποτελεσματικότητα της πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνίας. Μόνο ένα μικρό ποσοστό, το 8,3%, βλέπει αξία στις διαδικτυακές συναντήσεις, αντικατοπτρίζοντας μια παραδοσιακή προτίμηση για φυσική παρουσία στην εκπαίδευση τσιμπήματα. Όταν εξετάζουμε το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος, μια σημαντική πλειοψηφία, 83,3%, πιστεύει ότι η εκπαίδευση πρέπει να διεξάγεται μία φορά στην αρχή, υποδεικνύοντας μια ισχυρή προτίμηση για βασική εκπαίδευση πριν από την ανάδοχη ή υιοθεσία. Μόνο μια μειοψηφία εξετάζει την επανάληψη του προγράμματος μετά την τοποθέτηση ή κατόπιν αιτήματος, υπογραμμίζοντας την πίστη στην επάρκεια της αρχικής ολοκληρωμένης εκπαίδευσης. Η προτιμώμενη συχνότητα για συναντήσεις κλίνει σε μεγάλο βαθμό προς ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα, όπως υποδεικνύεται από το 91,7% των ερωτηθέντων. Αυτό υποδηλώνει συναίνεση σχετικά με την ανάγκη για τακτική, συνεπή δέσμευση για τη διευκόλυνση της μάθησης και της υποστήριξης σε όλο το πρόγραμμα κατάρτισης. Τέλος, όσον αφορά τις διδακτικές προσεγγίσεις, οι ομάδες γονέων θεωρούνται πιο σημαντικές κατά 41,7%, υποδεικνύοντας την αξία που δίνεται στην υποστήριξη της κοινότητας. Ακολουθεί η βιωματική μάθηση με ποσοστό 33,3%, τονίζοντας τη σημασία των πρακτικών, πρακτικών εμπειριών. Οι διαδραστικές πλατφόρμες προτιμώνται κατά 25%, αντανακλώντας το άνοιγμα στην ενσωμάτωση της τεχνολογίας στις διαδικασίες μάθησης. Αυτές οι ιδέες υπογραμμίζουν συλλογικά τις προτιμήσεις για εξατομικευμένες, αυτοπροσώπως και σταθερά προγραμματισμένες εκπαιδευτικές δεσμεύσεις, που υπογραμμίζονται από μια πρακτική, προσανατολισμένη στην κοινότητα προσέγγιση για την εκπαίδευση των θετών γονέων. Η έμφαση στην ολοκληρωμένη αρχική εκπαίδευση, επίσης, θέτει ένα σαφές πλαίσιο για την ανάπτυξη προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προσδοκίες των υποψήφιων γονέων.

Πίνακας 5. Οργάνωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

Ερώτηση	Επιλογές	Συχνότητες	% Συχνότητες
Ποια μορφή προτιμάτε για τις συναντήσεις;	Ατομικές συνεδρίες	15	62,5
	Ζεύγη	3	12,5

	Ομάδα	6	25,0
Πώς πρέπει να γίνονται οι συναντήσεις;	Σε φυσική τοποθεσία	22	91,7
	Διαδικτυακά	2	8,3
Πώς πρέπει να ενημερώνονται οι υποψήφιοι για το πρόγραμμα;	Να γίνεται μια φορά στην αρχή	20	83,3
	Να επαναλαμβάνεται μετά το ταίριασμα του υποψήφιου ανάδοχου / θετού γονέα με το παιδί	1	4,2
	Να επαναλαμβάνεται μόνο αν το επιθυμεί ο υποψήφιος ανάδοχος / θετός γονέας	3	12,5
Με ποια συχνότητα θεωρείτε ότι πρέπει να γίνονται οι συναντήσεις;	Εβδομαδιάια	22	91,7
	Ανα δεκαπενθήμερο	1	4,2
	Άλλο	1	4,2
Ποιες προσεγγίσεις θεωρείτε ότι πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος;	Βιωματικές	8	33,3
	Διαδραστικές πλατφόρμες	6	25,0
	Ομάδες γονέων	10	41,7

4.6 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος

Αρχικά, τα προτιμώμενα εργαλεία αξιολόγησης περιλαμβάνουν ερωτηματολόγια (54,2%) και συνεντεύξεις (37,5%), υποδεικνύοντας μια προτίμηση για δομημένους μηχανισμούς ανάδρασης που μπορούν να ποσοτικοποιήσουν και να κατανοήσουν ποιοτικά τις εμπειρίες και τα αποτελέσματα των συμμετεχόντων. Οι δείκτες επιτυχίας που προσδιορίζονται από την έρευνα είναι η ψυχολογική ανθεκτικότητα (37,5%), η διαχείριση κρίσεων (20,8%), η ετοιμότητα (20,8%) και η αυξημένη γνώση (16,7%), υπογραμμίζοντας μια ολιστική άποψη για το τι συνιστά

επιτυχία του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συναισθηματικών, πρακτικών και ενημερωτικών επιτευγμάτων. Ο ιδανικός χρόνος για την αξιολόγηση του προγράμματος θεωρείται σε μεγάλο βαθμό στο τέλος (79,2%), με ένα μικρότερο ποσοστό να υποδηλώνει μόνο αξιολόγηση μετά την ολοκλήρωση (12,5%), υποδεικνύοντας μια προτίμηση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μετά την πλήρη εμπειρία του προγράμματος. Τέλος, οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι τόσο οι συμμετέχοντες (66,7%) όσο και οι επαγγελματίες (33,3%) θα πρέπει να συμμετέχουν στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ανατροφοδότησης από τους άμεσα εμπλεκόμενους στην εκπαίδευση καθώς και από ειδικούς στο αντικείμενο. για τη διασφάλιση της πληρότητας και της ποιότητας της αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος

Ερώτηση	Επιλογές	Συχνότητες	% Συχνότητες
Με ποια εργαλεία πρέπει να γίνεται η αξιολόγηση της παρέμβασης;	Ερωτηματολόγιο	13	54,2
	Συνέντευξη	9	37,5
	Ομαδική	1	4,2
	Οικογενειακή	1	4,2
Με ποιους δείκτες θεωρείτε ότι πρέπει να εξετάζεται η επιτυχία ενός προγράμματος;	Περισσότερη γνώση	4	16,7
	Βελτιωμένες αντιλήψεις	1	4,2
	Ετοιμότητα	5	20,8
	Διαχείριση καταστάσεων σε κρίση	5	20,8
	Ψυχική ανθεκτικότητα	9	37,5
Πότε θεωρείτε ότι πρέπει να αξιολογείται ένα πρόγραμμα;	Στην αρχή	1	4,2
	Στην μέση	1	4,2
	Στο τέλος	19	79,2
	Μόνο στο τέλος	3	12,5
Από ποιους θεωρείτε ότι πρέπει να αξιολογείται ένα εκπαιδευτικό	Συμμετέχοντες	16	66,7
	Επαγγελματίες	8	33,3

πρόγραμμα;			

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, όπως αντικατοπτρίζεται στα δεδομένα της έρευνας, υπογραμμίζει την αντιληπτή σημασία και αποτελεσματικότητα διαφόρων πτυχών των διαδικασιών αναδοχής και υιοθεσίας. Αυτή η αξιολόγηση εκτείνεται από την εξέταση των συναισθημάτων και των επιθυμιών των παιδιών στη διαδικασία υιοθεσίας ή ανάδοχης φροντίδας έως την εκπαίδευση των υποψήφιων ανάδοχων ή θετών γονέων και τη μεταχείριση αυτών των ατόμων από την υπηρεσία. Η ύψιστη σημασία αποδίδεται στην κατάρτιση και εκπαίδευση των υπαλλήλων, με την υψηλότερη μέση βαθμολογία 4,88 και τη χαμηλότερη τυπική απόκλιση 0,338. Αυτό δείχνει μια ισχυρή συναίνεση σχετικά με την κρίσιμη ανάγκη για καλά εκπαιδευμένο προσωπικό, υποδηλώνοντας ότι η αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας εξαρτάται σημαντικά από την ικανότητα και την ετοιμότητα του προσωπικού της. Ακολουθεί στενά η δίκαιη μεταχείριση ατόμων που ενδιαφέρονται να γίνουν ανάδοχοι ή θετοί γονείς, με μέσο όρο 4,54 και τυπική απόκλιση 0,884. Αυτή η υψηλή βαθμολογία αντικατοπτρίζει μια ισχυρή πίστη στην αναγκαιότητα δίκαιων πρακτικών εντός της υπηρεσίας, υπογραμμίζοντας τη δικαιοσύνη και τη μη διάκριση ως βασικά στοιχεία των λειτουργιών του οργανισμού. Η εφαρμογή μιας αποτελεσματικής στρατηγικής από την υπηρεσία βαθμολογείται με μέσο όρο 3,67 και τυπική απόκλιση 0,963, υποδηλώνοντας μια ελαφρώς ποικίλη αλλά γενικά θετική αντίληψη για τις στρατηγικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες ενθάρρυνσης και υιοθέτησης. Η εκπαίδευση που παρέχεται σε υποψήφιους ανάδοχους γονείς από την υπηρεσία λαμβάνει μέση βαθμολογία 3,63, με τυπική απόκλιση 0,875, υποδηλώνοντας μια γενικά ευνοϊκή άποψη για την ποιότητα και τη συνάφεια της εκπαίδευσης, αν και με κάποια μεταβλητότητα στις αντιλήψεις των ερωτηθέντων. Ο βαθμός στον οποίο ακούγονται οι επιθυμίες και τα συναισθήματα των παιδιών στη διαδικασία ανάδοχης φροντίδας ή υιοθεσίας βαθμολογείται με μέσο όρο 3,71 και τυπική απόκλιση 1.122, υποδηλώνοντας μια σειρά απόψεων σχετικά με το πόσο καλά ενσωματώνονται και γίνονται σεβαστές οι προοπτικές των παιδιών. Η εφαρμογή προτύπων που ενθαρρύνουν μια παιδοκεντρική προσέγγιση βαθμολογείται με μέσο όρο 3,58 και τυπική απόκλιση 0,881, αντανακλώντας μια θετική, αλλά ελαφρώς πιο διαφορετική άποψη για την υιοθέτηση παιδοκεντρικών πρακτικών εντός της

υπηρεσίας. Σημαντικά χαμηλότερη στην αξιολόγηση είναι η πρακτική της «Θεραπείας αλληλεπίδρασης γονέα-παιδιού» εντός της υπηρεσίας, με μέση βαθμολογία 1,50 και τυπική απόκλιση 1,142. Αυτή η χαμηλή βαθμολογία έρχεται σε αντίθεση με τις άλλες πτυχές που αξιολογήθηκαν, υποδεικνύοντας είτε έλλειψη εφαρμογής ή επίγνωση αυτής της συγκεκριμένης θεραπευτικής πρακτικής μεταξύ των ερωτηθέντων, είτε σημαντική διαφορά στις αντιλήψεις για τη συνάφεια ή την αποτελεσματικότητά της. Αυτές οι γνώσεις φωτίζουν συλλογικά τους τομείς δύναμης και πιθανής βελτίωσης εντός των εκπαιδευτικών και λειτουργικών πλαισίων των υπηρεσιών αναδοχής και υιοθεσίας. Η έμφαση στην εκπαίδευση των εργαζομένων και τη δίκαιη μεταχείριση των υποψηφίων γονέων υπογραμμίζει τη δέσμευση για ποιότητα και ισότητα, ενώ οι ποικίλες απαντήσεις σε άλλες πτυχές υπογραμμίζουν ευκαιρίες για ενίσχυση παιδοκεντρικών προσεγγίσεων και ενσωμάτωση αποτελεσματικών θεραπευτικών πρακτικών.

Πίνακας 7. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος

	N	Mean	Std. Deviation
Στην αναδοχή / υιοθεσία σε ποιο βαθμό εισακούονται οι επιθυμίες και τα συναισθημάτα του παιδιού;	24	3,71	1,122
Στην αναδοχή / υιοθεσία, σε ποιο βαθμό εφαρμόζονται πρότυπα που ενθαρρύνουν μια προσέγγιση που είναι παιδοκεντρική	24	3,58	0,881
Σε ποιο βαθμό οι υποψήφιοι ανάδοχοι / θετοί γονείς εκπαιδεύονται από την υπηρεσία σας	24	3,63	0,875
Σε ποιο βαθμό εφαρμόζεται από την υπηρεσία σας μια αποτελεσματική στρατηγική	24	3,67	0,963
Εφαρμόζεται η πρακτική «Θεραπείας Αλληλεπίδρασης Γονέα-Παιδιού» στην υπηρεσία σας;	24	1,50	1,142
Σε ποιο βαθμό τα άτομα που ενδιαφέρονται να γίνουν ανάδοχοι / θετοί γονείς έχουν δίκαιη	24	4,54	0,884

μεταχείριση από την υπηρεσία σας;			
Πόσο σημαντική θεωρείτε την εκπαίδευση / κατάρτιση των υπαλλήλων της υπηρεσίας σας;	24	4,88	0,338

4.7 Αξιολόγηση του υφιστάμενου εκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελλάδα

Η αξιολόγηση του υφιστάμενου εκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελλάδα για υποψήφιους ανάδοχους γονείς, όπως περιγράφεται μέσω των δεδομένων της έρευνας, αξιολογεί ποσοτικά το εύρος και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος σε διάφορους τομείς κρίσιμους για την ετοιμότητα για υιοθεσία και ανάδοχη φροντίδα. Αυτή η ανάλυση, ενσωματώνοντας τόσο τις μέσες βαθμολογίες όσο και τις τυπικές αποκλίσεις, προσφέρει μια διαφοροποιημένη άποψη της απόδοσης του προγράμματος, τονίζοντας τα δυνατά του σημεία και εντοπίζοντας τομείς που απαιτούν περαιτέρω βελτίωση ή έμφαση. Το πρόγραμμα διακρίνεται ιδιαίτερα στην εξοικείωση των υποψηφίων με τον χάρτη των δικαιωμάτων του παιδιού και το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των ανηλίκων, με μέσο όρο βαθμολογίας 3,71. Οι σχετικά χαμηλές τυπικές αποκλίσεις 0,751 και 0,690, αντίστοιχα, υποδηλώνουν συναίνεση μεταξύ των συμμετεχόντων σχετικά με την αποτελεσματικότητα του προγράμματος σε αυτούς τους κρίσιμους νομικούς τομείς, υπογραμμίζοντας μια ισχυρή θεμελιώδη βάση γνώσεων για τα δικαιώματα των παιδιών και τη θεσμική προστασία. Η κατανόηση των διαδικαστικών και νομικών θεμάτων καλύπτεται επίσης καλά από το πρόγραμμα, με μέση βαθμολογία 3,67 και τυπική απόκλιση 0,702, υποδηλώνοντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στις νομικές περιπλοκές της υιοθεσίας και της αναδοχής, αν και με ελαφρώς μεγαλύτερη μεταβλητότητα στις απαντήσεις των συμμετεχόντων σε σύγκριση με την κατανόηση των δικαιωμάτων και των πλαισίων. Ο χειρισμός του προγράμματος για το δικαίωμα του παιδιού να ενημερώνεται για την προέλευσή του και τη διαδικασία υιοθεσίας λαμβάνει μέση βαθμολογία 3,63 και τυπική απόκλιση 0,770, αντικατοπτρίζοντας μια σταθερή προσέγγιση σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα, αν και υποδηλώνει χώρο για βαθύτερη δέσμευση ή σαφήνεια δεδομένης της διαφοροποίησης στις απαντήσεις. Οι προσδοκίες των υποψήφιων γονέων αντιμετωπίζονται με μέσο όρο βαθμολογίας 3,58 και τυπική απόκλιση 0,717, ενώ τα προσωπικά κίνητρα λαμβάνουν χαμηλότερο μέσο

όρο 3,46 με υψηλότερη τυπική απόκλιση 0,833. Αυτοί οι τομείς, κρίσιμοι για την ενδοσκόπηση και την ευθυγράμμιση με τις ευθύνες της αναδοχής και της υιοθεσίας, δείχνουν ένα μέτριο επίπεδο αποτελεσματικότητας, αλλά επίσης υποδηλώνουν διακύμανση στο πόσο καλά αισθάνονται οι συμμετέχοντες ότι διερευνώνται αυτές οι πτυχές στο πρόγραμμα. Η διερεύνηση στάσεων και αντιλήψεων του προγράμματος σχετικά με την υιοθεσία, και τις ειδικές ανάγκες των παιδιών προς υιοθεσία, λαμβάνουν βαθμολογίες 3,62 και 3,54, με τυπικές αποκλίσεις 0,770 και 0,779. Αυτό υποδηλώνει μια σταθερή προσέγγιση για την προετοιμασία των υποψηφίων για τις συναισθηματικές και ψυχολογικές πτυχές της υιοθεσίας, αλλά δείχνει επίσης έναν βαθμό μεταβλητότητας στην ικανοποίηση των συμμετεχόντων ή το αντιληπτό βάθος αυτών των θεμάτων. Οι προκλήσεις που σχετίζονται με τις αντιξοότητες που αντιμετωπίζει η φυσική οικογένεια και ο αντίκτυπός τους στα παιδιά βαθμολογούνται με μέσο όρο 3,38 και με ιδιαίτερα υψηλότερη τυπική απόκλιση 1,056, την υψηλότερη μεταξύ όλων των θεμάτων. Αυτό υποδηλώνει σημαντική διακύμανση στις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την αποτελεσματικότητα του προγράμματος στην αντιμετώπιση αυτών των πολύπλοκων ζητημάτων, υπογραμμίζοντας έναν τομέα όπου το πρόγραμμα θα μπορούσε να ενισχυθεί. Στους μηχανισμούς προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης δίνεται μέση βαθμολογία 3,42 με τυπική απόκλιση 0,974, υποδηλώνοντας ότι ενώ το πρόγραμμα αντιμετωπίζει αυτές τις σημαντικές πτυχές, υπάρχει σημαντική διακύμανση στο πόσο αποτελεσματικά αισθάνονται οι συμμετέχοντες ότι καλύπτονται. Η κάλυψη του προγράμματος των σταδίων σωματικής και ψυχολογικής ανάπτυξης των παιδιών και ζητημάτων που σχετίζονται με την προσαρμογή των σχέσεων και το δέσιμο, λαμβάνει μέση βαθμολογία 3,54 και 3,58, με τυπικές αποκλίσεις 0,884 και 0,881. Αυτές οι αξιολογήσεις υποδεικνύουν ένα εύλογο επίπεδο αποτελεσματικότητας στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών και σχεσιακών πτυχών της παιδικής φροντίδας στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάδοχης και υιοθεσίας, με μέτριο επίπεδο μεταβλητότητας στις απαντήσεις. Θέματα σχετικά με την αποδοχή της διαφορετικότητας, τις εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία και τη φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες υγείας λαμβάνουν βαθμολογίες 3,50 και 3,46, με τυπικές αποκλίσεις 0,885 και 0,932. Αυτοί οι τομείς, απαραίτητοι για την προετοιμασία των υποψηφίων για την ποικιλομορφία των αναγκών και του υπόβαθρου που μπορεί να συναντήσουν, υποδεικνύουν περιθώρια βελτίωσης στο περιεχόμενο του προγράμματος, όπως προτείνεται από τη μεταβλητότητα στις απαντήσεις των συμμετεχόντων. Τέλος, τα διαπολιτισμικά

ζητήματα, που βαθμολογούνται επίσης με 3,46 με τυπική απόκλιση 0,932, υπογραμμίζουν την ανάγκη ενίσχυσης της εστίασης του προγράμματος στην προετοιμασία των υποψηφίων για το ολοένα και πιο διαφορετικό και παγκόσμιο πλαίσιο της αναδοχής και της υιοθεσίας. Εν ολίγοις, τα δεδομένα της έρευνας αποκαλύπτουν ένα πρόγραμμα που είναι σε μεγάλο βαθμό αποτελεσματικό στη μετάδοση νομικών και διαδικαστικών γνώσεων, αλλά παρουσιάζει ποικιλομορφία στην αντιμετώπισή του σε πιο διαφοροποιημένες συναισθηματικές, ψυχολογικές και διαπολιτισμικές πτυχές της υιοθεσίας και της αναδοχής. Οι σημειωμένες τυπικές αποκλίσεις σε διαφορετικούς τομείς υπογραμμίζουν τη μεταβλητότητα στις αντιλήψεις των συμμετεχόντων, τονίζοντας την ανάγκη προσαρμογών του προγράμματος για την αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων και τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής εμπειρίας για όλους τους υποψήφιους ανάδοχους και θετούς γονείς.

Πίνακας 8. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελλάδα

Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν:	N	Mean	Std. Deviation
τον χάρτη των δικαιωμάτων των παιδιών	24	3,71	0,751
το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ανηλίκων	24	3,71	0,690
τα διαδικαστικά και νομικά θέματα	24	3,67	0,702
τις προσδοκίες τους	24	3,58	0,717
τα προσωπικά τους κίνητρα	24	3,46	0,833
τις στάσεις και αντιλήψεις σε σχέση με το θεσμό της υιοθεσίας και την ανατροφή των παιδιών	24	3,62	0,770
τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών προς υιοθεσία	24	3,54	0,779
τις αντιξοότητες στη ζωή της φυσικής οικογένειας και τις επιπτώσεις τους για γονείς και παιδιά	24	3,38	1,056
τους μηχανισμούς προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης	24	3,42	0,974
τα στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών	24	3,54	0,884
θέματα που αφορούν την προσαρμογή στη σχέση	24	3,58	0,881

και την ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με το παιδί			
θέματα που αφορούν την αποδοχή της διαφορετικότητας	24	3,50	0,885
το δικαίωμα του παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευσή του και την υιοθεσία	24	3,63	0,770
ζητήματα ταυτότητας στην υιοθεσία	24	3,62	0,711
την πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία / αναδοχή	24	3,50	0,885
θέματα που αφορούν την φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες στην υγεία (αναπηρία, τραύμα κ.λπ.)	24	3,46	0,932
θέματα που αφορούν διαπολιτισμικά ζητήματα	24	3,46	0,932

Συμπεράσματα - Προτάσεις

Η ολοκληρωμένη έρευνα που διεξήχθη για την αξιολόγηση των απόψεων των Εμπειρογνωμόνων σχετικά με την Οργάνωση, τη Δομή και τη Λειτουργία των Προγραμμάτων Κατάρτισης Αναδόχων και Θετών Γονέων στην Ελλάδα προσφέρει μια πολύπλευρη εικόνα για την τρέχουσα κατάσταση των προγραμμάτων κατάρτισης που έχουν σχεδιαστεί για υποψήφιους ανάδοχους και θετούς γονείς.

Το δημογραφικό προφίλ των ερωτηθέντων υποδεικνύει μια κατά κύριο λόγο γυναικεία, μέσης ηλικίας εκπροσώπηση με ποικίλο εύρος εκπαιδευτικών υποβάθρων και επαγγελματικών εμπειριών. Αυτή η ποικιλομορφία είναι ενδεικτική της ευρείας απήχησης και της αναγκαιότητας τέτοιων προγραμμάτων κατάρτισης σε διάφορους τομείς της κοινωνίας. Η σημαντική εκπροσώπηση ατόμων με πτυχία και εξειδικευμένη εκπαίδευση υπογραμμίζει το υψηλό επίπεδο δέσμευσης και επαγγελματικού ενδιαφέροντος στις διαδικασίες αναδοχής και υιοθεσίας. Επιπλέον, το ευρύ φάσμα επαγγελματικής εμπειρίας μεταξύ των ερωτηθέντων υπογραμμίζει έναν πλούτο γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση αυτών των προγραμμάτων κατάρτισης.

Οι προτιμήσεις σχετικά με την οργάνωση, τη χρηματοδότηση και τη διάδοση των προγραμμάτων κατάρτισης αποκαλύπτουν μια ισχυρή κλίση προς την κυβερνητική συμμετοχή στη διοργάνωση αυτών των προγραμμάτων, σε συνδυασμό με την ομόφωνη επιθυμία αυτά τα προγράμματα να προσφέρονται δωρεάν. Αυτή η συναίνεση αντανακλά μια προσέγγιση προσανατολισμένη στην κοινότητα, δίνοντας έμφαση στην προσβασιμότητα και τη δημόσια ευθύνη τέτοιων εκπαιδευτικών ευκαιριών. Οι προτιμώμενες μέθοδοι διάδοσης, ιδίως οι δημόσιες ανακοινώσεις και οι προσωπικές επικοινωνίες μέσω email, υποδηλώνουν την ανάγκη για ευρεία προσέγγιση σε συνδυασμό με εξατομικευμένες στρατηγικές δέσμευσης για την αποτελεσματική προσέγγιση και συμμετοχή των μελλοντικών γονέων.

Η ιεράρχηση των μαθησιακών στόχων αποκαλύπτει μια σαφή έμφαση στη διαχείριση κρίσεων, την αποτελεσματική επικοινωνία και την κατανόηση τόσο του γονικού ρόλου όσο και των ειδικών αναγκών των παιδιών. Αυτές οι προτεραιότητες υπογραμμίζουν την πολύπλευρη φύση της ανάδοχης και θετικής γονικής μέριμνας, που απαιτεί όχι μόνο βαθιά κατανόηση των νομικών και διαδικαστικών πλαισίων αλλά και βαθιά ικανότητα συναισθηματικής νοημοσύνης, ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας.

Η ανάλυση του εκπαιδευτικού περιεχομένου υπογραμμίζει τη σημασία ενός προγράμματος σπουδών που είναι ταυτόχρονα ολοκληρωμένο και προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες προκλήσεις και τις πραγματικότητες της αναδοχής και της υιοθεσίας. Η υψηλή προτεραιότητα της παρέμβασης σε κρίση, οι δεξιότητες συμπεριφοράς και οι τεχνικές θετικής ενίσχυσης αντικατοπτρίζουν μια οξεία επίγνωση των πρακτικών και ψυχολογικών προκλήσεων που είναι εγγενείς σε αυτούς τους ρόλους γονέα. Επιπλέον, η αναγνώριση της ανάγκης για δίκαιη μεταχείριση και καλά ενημερωμένο προσωπικό στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων υπογραμμίζει την ευρύτερη κατανόηση των συστημικών και δομικών διαστάσεων της αναδοχής και της υιοθεσίας.

Οι προτιμήσεις για τις μεθοδολογίες υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων κατάρτισης τονίζουν την αξία των εξατομικευμένων, προσωπικών συνεδριών που διεξάγονται σε τακτική, κατά προτίμηση εβδομαδιαία, βάση. Αυτή η προτίμηση ευθυγραμμίζεται με τον περίπλοκο και άκρως προσωπικό χαρακτήρα της ανάδοχης φροντίδας και της υιοθεσίας, υποδηλώνοντας ότι η αποτελεσματική εκπαίδευση

απαιτεί όχι μόνο τακτική και συνέπεια αλλά και προσωπική επαφή που μπορεί να προσαρμοστεί στις ατομικές ανάγκες και περιστάσεις των υποψήφιων γονέων.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος της Ελλάδας για υποψήφιους ανάδοχους και θετούς γονείς αποκαλύπτει ένα πρόγραμμα με αξιοσημείωτα δυνατά σημεία και τομείς που χρήζουν βελτίωσης. Το πρόγραμμα φαίνεται να διαπρέπει στην παροχή θεμελιωδών γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών και το νομικό πλαίσιο που προστατεύει τους ανηλίκους, που αποδεικνύεται από υψηλές μέσες βαθμολογίες και χαμηλές τυπικές αποκλίσεις σε αυτούς τους τομείς. Αυτό υποδηλώνει μια επιτυχημένη μετάδοση ζωτικής σημασίας νομικών γνώσεων, θέτοντας ένα ισχυρό έδαφος για τους υποψήφιους γονείς. Ωστόσο, η αξιολόγηση αποκαλύπτει επίσης διακύμανση στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος σε πιο διαφοροποιημένες συναισθηματικές, ψυχολογικές και αναπτυξιακές πτυχές της αναδοχής και της υιοθεσίας. Οι υψηλότερες τυπικές αποκλίσεις που παρατηρούνται σε θέματα που αφορούν την πολυπλοκότητα των οικογενειακών αντιξοοτήτων, της ψυχικής ανθεκτικότητας και των διαπολιτισμικών ζητημάτων υποδεικνύουν σημαντικές διαφορές στις αντιλήψεις των συμμετεχόντων σχετικά με το πόσο καλά καλύπτονται αυτοί οι τομείς. Αυτή η μεταβλητότητα υπογραμμίζει την ανάγκη για το πρόγραμμα να εμβαθύνει και να διευρύνει την προσέγγισή του σε αυτά τα κρίσιμα θέματα, διασφαλίζοντας μια πιο ομοιόμορφη κατανόηση και ετοιμότητα μεταξύ όλων των συμμετεχόντων. Επιπλέον, οι σχετικά χαμηλότερες μέσες βαθμολογίες και οι υψηλότερες τυπικές αποκλίσεις για θέματα όπως ο χειρισμός των οικογενειακών αντιξοοτήτων, οι μηχανισμοί ψυχικής ανθεκτικότητας και η κατανόηση διαπολιτισμικών ζητημάτων, τα υπογραμμίζουν ως τομείς που χρειάζονται στοχευμένες βελτιώσεις. Η ενίσχυση της εστίασης του προγράμματος σε αυτές τις πτυχές θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια πιο ολιστική προετοιμασία για τους υποψήφιους γονείς, εξοπλίζοντάς τους καλύτερα για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και να αγκαλιάσουν την ποικιλομορφία που είναι εγγενής στις διαδικασίες αναδοχής και υιοθεσίας.

Στο σύνολό τους, τα αποτελέσματα της έρευνας προσφέρουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του τρέχοντος τοπίου των προγραμμάτων κατάρτισης για ανάδοχους και θετούς γονείς στην Ελλάδα, που χαρακτηρίζεται από ένα μείγμα δυνάμεων και τομέων που απαιτούν προσοχή. Τα δεδομένα αποκαλύπτουν μια

κοινότητα βαθιά αφοσιωμένη στην ευημερία και τα δικαιώματα των παιδιών, με έντονη επίγνωση της πολυπλοκότητας και των προκλήσεων της αναδοχής και της υιοθεσίας. Ωστόσο, υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη για μια πιο ολιστική προσέγγιση στην εκπαίδευση, μια προσέγγιση που να περιλαμβάνει όχι μόνο τις νομικές και διαδικαστικές πτυχές αλλά και τις συναισθηματικές, ψυχολογικές και θεραπευτικές διαστάσεις αυτών των γονεϊκών ρόλων.

Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα αυτών των προγραμμάτων κατάρτισης, προκύπτουν αρκετές συστάσεις από τα δεδομένα της έρευνας. Πρώτον, υπάρχει σαφής ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη και ενσωμάτωση θεραπευτικών πρακτικών στο πρόγραμμα σπουδών, διασφαλίζοντας ότι οι υποψήφιοι γονείς είναι εξοπλισμένοι όχι μόνο με τη γνώση αιχμή και δεξιότητες για αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων, αλλά και με τα συναισθηματικά και ψυχολογικά εργαλεία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της προσαρμοστικότητας και μιας βαθιάς συναισθηματικής σύνδεσης με τα παιδιά τους. Δεύτερον, τα δεδομένα υποδηλώνουν την ανάγκη για πιο εξατομικευμένες και διαδραστικές μεθοδολογίες εκπαίδευσης, αξιοποιώντας την ποικιλομορφία των εμπειριών και της τεχνογνωσίας μεταξύ των υποψήφιων γονέων για την προώθηση μιας πιο αφοσιωμένης και υποστηρικτικής κοινότητας.

Τέλος, η έρευνα υπογραμμίζει τη σημασία της συνεχούς αξιολόγησης και προσαρμογής αυτών των προγραμμάτων, ενσωματώνοντας σχόλια από συμμετέχοντες και επαγγελματίες για την επαναληπτική βελτίωση και ενίσχυση του προγράμματος σπουδών. Αντιμετωπίζοντας αυτούς τους τομείς προς βελτίωση, τα προγράμματα κατάρτισης της Ελλάδας για ανάδοχους και θετούς γονείς μπορούν να συνεχίσουν να εξελίσσονται, εξυπηρετώντας καλύτερα τις ανάγκες των παιδιών, των οικογενειών και των κοινοτήτων σε ολόκληρη τη χώρα.

Βιβλιογραφία ξενόγλωσση

1. Baum AC, & Crase KL. (2001). Influences on the decision to become or not become a foster parent.
2. Bilson, A., & Munro, E. H. (2019). Adoption and child protection trends for children aged under five in England: Increasing investigations and hidden separation of children from their parents. Children and Youth Services Review, 96, 204-211.
3. Britannica, The Editors of Encyclopaedia. "Jean Piaget." Encyclopedia Britannica, 12 Sep. 2022, https://www.britannica.com/biography/Jean-Piaget. Accessed 25 October 2022.
4. Broughton, A., Green, M., Rickard, C., Swift, S., Eichhorst, W., Tobsch, V., & Tros, F. (2016). Precarious employment in Europe: Patterns, trends and policy strategies. Brussels: European Parliament Directorate General for Internal Policies, 22.
5. Brown JD, & Bednar LM. (2006). Foster parent perceptions of placement breakdown. Child Welfare Manual
6. Davies, K., Ross, N., Cocks, J., & Foote, W. (2023). Family inclusion in child protection: Knowledge, power and resistance. Children and Youth Services Review, 147, 106860.
7. Han, R. C., Owen, C. K., Lieneman, C. C., & McNeil, C. B. (2020). "Fostering" Effective Foster Parent Training Programs : Parent-Child Interaction Therapy Adaptations for the Child Welfare Setting. The Open Family Studies Journal, 12(1), 10–17.
8. Harlow. (1959). Love in Infant Monkeys (Scientific American 200, pp. 68, 70, 72-73, 74)
9. Hebert CG, & Kulkin H. (2017). An investigation of foster parent training needs.
10. Hodgkin, R., Newell, P., & Unicef. (2007). Implementation handbook for the Convention on the Rights of the Child. Unicef.
11. James S. (2004). Why do foster care placements disrupt? An investigation of reasons for placement change in foster care.
12. Kilkelly, U., & Pleysier, S. (2023). Rights of the Child in the Child Justice System. Youth justice, 23(2), 135-139.
13. McNeil CB, Hembree-Kigin TL. (2010). Parent-child interaction therapy.

14. Mersky JP, Topitzes J, Janczewski CE, McNeil CB. (2015). Enhancing foster parent training with parent-child interaction therapy: Evidence from a randomized field experiment.
15. Middleton, L. (1997). The art of assessment. Venture.
16. Niaz, M. (1997). Can we integrate qualitative and quantitative research in science education?. Science & Education
17. Overton, W. F., & Byrnes, J. (1991). Cognitive development. The encyclopedia of adolescence. New York: Garland
18. Piaget, J., & Inhelder, B. (1969). The semiotic or symbolic function. The psychology of the child, 51-91.
19. de Ribaupierre, A., & Rieben, L. (1995). Individual and situational variability in cognitive development. Educational Psychologist, 30(1), 5-14.Rork KE, McNeil CB. (2011). Evaluation of foster parent training programs: A critical review.
20. Saravanan, A., & Murphy, B. (2023). Jean Piaget and His Studies on Cognitive Development and Contributions to the Field of Psychology. *Journal of Student Research*, *12*(3).
21. Section 6, Chapter 2 (Resource Provider Training- STARS (Specialized Training Assessment Resources and Support), subsection 5, – (In-Service Training) – DSS Manuals. (n.d.). Dssmanuals.mo.gov. Retrieved April 15, 2024
22. Stahmer AC, Leslie LK, Hurlburt M, et al. (2005). Developmental and behavioral needs and service use for young children in child welfare.
23. Zaphiriou, G. A. (1990). Article 15 of the European Convention on Human Rights: Theoretical and Jurisprudential Approach. By Paroula Naskou-Perraki. Athens: Editions A. Sakkoulas, 1987. Pp. xxiv, 276. In Greek. American Journal of International Law, 84(2), 607-609.

Βιβλιογραφία Ελληνική

24. Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεμάτων, Γενική Γραμματεία Κυβέρνησης)
25. Δημάκη, Ι. (1990). Η Κοινωνιολογία και η μεθοδολογία της, εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα.
26. (2019). Εγχειρίδιο εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονεων

27. Νάσκου, & Περράκη . (2009). Μηχανισμοί προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Διεθνείς πράξεις, θεωρία και πρακτική Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child
28. Νικολάου, Σ.-Μ. (2022). Κοινωνικοποίηση: Η διαδικασία της κοινωνικοποίησης και η συμβολή της στη διαμόρφωση του κοινωνικού ανθρώπου
29. Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ
30. Σταφυλά, Α., Δικαίου, Μ., Παπαστεφάνου, Υ., & Μαρμαράς, Γ. (2011). Κλίμακα Θετικής και Αρνητικής Συναισθηματικής Κατάστασης (Positive and Negative Affectivity Schedule, PANAS), Στο Σταλίκας, Α., Τριλίβα, Σ. & Ρούσση, Π.(επιμ.). Τα Ψυχομετρικά Εργαλεία στην Ελλάδα.

Διαδικτυακές πηγές

31. https://www.anynet.gr/training
32. https://doi.org/10.2174/1874922402012010010
33. https://dssmanuals.mo.gov/child-welfare-manual/section-6-chapter-2-resource-provider-training-stars-specialized-training-assessment-resources-and-support-subsection-5-in-service-training/
34. https://paidi.gov.gr/thematikes/anadoxi/.
35. Https://www.statistics.gr/Documents/20181/18146746/Sdgs_2023_GR_web.pdf/A17695e2- 6745-308d-3770-7476378a50a6 .
36. https://unric.org/el/στοχοσ12-υπευθυνη-καταναλωση
37. https://folia-agapis.com)

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

“Απόψεις των ειδικών για την οργάνωση,δομή και λειτουργία των προγράμματων εκπαίδευσης ανάδοχων καιθετών γονέων”

Αγαπητέ/-η συμμετέχοντα/ουσα,

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της Διπλωματικής μου εργασίας στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα "Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης", στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, με θέμα “Απόψεις των ειδικών για την οργάνωση, δομή και λειτουργία των προγράμματων εκπαίδευσης ανάδοχων και θετων γονέων”, υπό την επίβλεψη της κας Παπαδακάκη Μαρίας. mpapadakaki@hmu.gr

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναπτυχθούν κατευθυντήριες οδηγίες για τον την οργάνωση, το περιεχόμενο, καθώς και τη μεθοδολογία υλοποίησης και αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ανάδοχων και θετών γονέων απο φορείς παιδικής προστασίας.

Η παρούσα διπλωματική εργασία θα απαντήσει τα εξής ερευνητικά ερωτήματα: Ποια πρέπει να είναι η δομή ενός προγράμματος εκπαίδευσης γονέων;
Ποιά πρέπει να είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός προγράμματος εκπαίδευσης γονέων; Ποια θεματικά πεδία πρέπει να καλύπτει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για γονείς;
Ποιες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και τεχνικές πρέπει να υιοθετήσει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για γονείς για την επίτευξη των στόχων του;

Με ποιους δείκτες και εργαλεία θα πρέπει να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων εκπαίδευσης γονέων;

Το δείγμα θα επιλεχθεί μέσα από μία διαδικασία σκόπιμης δειγματοληψίας και θα αφορά ειδικούς επιστήμονες, ερευνητές καθώς και επαγγελματίες που στελεχώνουν ή εκπροσωπούν φορείς παιδικής προστασίας.
Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι προαιρετική. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και οι απαντήσεις που θα δώσετε εμπιστευτικές. Έχετε δικαίωμα να αποσυρθείτε από την διαδικασία συμπλήρωσης οποιαδήποτε στιγμή χωρίς καμία συνέπεια.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως τα δεδομένα της μελέτης θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για επιστημονικούς / ερευνητικούς σκοπούς. Σας υπενθυμίζουμε ότι μετά την υποβολή των ανώνυμων δεδομένων σας, δεν θα είναι δυνατόν να αποσύρετε τη συμμετοχή σας από την έρευνα, καθώς δεν θα μπορούμε να ταυτοποιήσουμε τις απαντήσεις σας στα δεδομένα που θα έχουν συλλεγεί.Παρακαλούμε οι απαντήσεις σας να είναι ειλικρινείς για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα της έρευνας.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συμμετοχή σας!

- Η μεταπτυχιακή φοιτήτρια του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, Χατζητζάνου Μαρίνα Myx16@edu.hmu.gr

* Υποδεικνύει απαιτούμενη ερώτηση

1. Έχω διαβάσει και κατανοήσει πλήρως τους σκοπούς και τους όρους συμπλήρωσης του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου και συναινώ σε αυτή τη διαδικασία *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι
- ◯ Άλλο: _____

Παρακαλώ συμπληρώστε τα παρακάτω κοινωνικά και δημογραφικά στοιχεία.

2. Φύλο *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Άνδρας
- ◯ Γυναίκα
- ◯ Άλλο: _____

3. Ηλικία *

_____

4. Περιοχή μόνιμης κατοικίας *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Αστική
- ◯ Ημι-αστική
- ◯ Αγροτική

5. Εκπαίδευση *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Απόφοιτος Λυκείου
- [ ] Απόφοιτος ΑΕΙ
- [ ] Μεταπτυχιακές σπουδές
- [ ] Διδακτορικές σπουδές
- [ ] Άλλο: _____

6. Εξειδίκευση *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Ναι	Όχι
Σεμινάριο εξειδίκευσης	☐	☐

7. Έτη προϋπηρεσίας *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Έως 2 έτη
- ◯ 2-5 έτη
- ◯ 5-15 έτη
- ◯ Πάνω από 15 έτη
- ◯ Άλλο: _____

8. Ιδιότητα *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Μέλος ΔΕΠ / Ερευνητής
- [ ] Δικηγόρος Εκπαιδευτικός
- [ ] Κοινωνικός Λειτουργός
- [ ] Ψυχολόγος
- [ ] Ψυχίατρος
- [ ] Υπηρεσιακός δημόσιας διοίκησης
- [ ] Υποψήφιος θετός γονέας
- [ ] Υποψήφιος ανάδοχος γονέας
- [ ] Άλλο: _____

9. Φορέας εργασίας *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Πανεπιστήμιο / ερευνητικό κέντρο Εθνικό
- [ ] Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- [ ] Διεύθυνση δημόσιας υγείας και Κοινωνικής μέριμνας
- [ ] Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας
- [ ] Συνήγορος του παιδιού
- [ ] Ινστιτούτο υγείας του παιδιού
- [ ] Κέντρο ερευνών ρίζες Κέντρα
- [ ] παιδικής προστασίας
- [ ] Άλλο: _____

10. Οικογενειακή κατάσταση *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Έγγαμος/η
- ◯ Άγαμος/η Χήρος/α
- ◯ Διαζευγμένος
- ◯ Άλλο: _____

Οι παρακάτω ερωτήσεις αναφέρονται στην οργάνωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.
Παρακαλώ επιλέξτε την απάντηση σας και δικαιολογήστε την.

11. Ποιος πρέπει να οργανώσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Κυβερνητικές υπηρεσίες
- [ ] Πανεπιστήμια Εξειδικευμένο
- [ ] προσωπικό
- [ ] Άλλο: _____

12. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

13. Το πρόγραμμα πρέπει να είναι δωρεάν ή επί πληρωμή; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Δωρεάν
- [ ] Επί πληρωμή
- [ ] Άλλο: _____

14. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

15. Πώς πρέπει να ενημερώνονται οι υποψήφιοι για το πρόγραμμα; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Από το τηλέφωνο
- [ ] Μέσω προσωπικού e-mail
- [ ] Με δημόσια ανακοίνωση
- [ ] Άλλο: _____

16. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Τα παρακάτω ερωτήματα αναφέρονται στους μαθησιακούς στόχους. Καλείστε να απαντήστε πόσο σημαντικό είναι για εσάς και να το δικαιολογήσετε.

Συμπληρώστε από το 1 (καθόλου σημαντικό) έως το 5 (πολύ σημαντικό)

17. Να κατανοήσουν τον ρόλο τους ως γονείς και να διαχειριστούν δικές τους δυσκολίες σε σχέση με την ανατροφή των παιδιών. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου σημαντικό
- ◯ Λίγο σημαντικό
- ◯ Μέτρια σημαντικό
- ◯ Πολύ σημαντικό Πάρα
- ◯ πολύ σημαντικό

18. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

19. Να γνωρίζουν τεχνικές αποκλιμάκωσης θυμού *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου σημαντικό
- ◯ Λίγο σημαντικό
- ◯ Μέτρια σημαντικό
- ◯ Πολύ σημαντικό Πάρα
- ◯ πολύ σημαντικό

20. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

21. Να αναπτύξουν την ικανότητα της επικοινωνίας και να έχουν κοινό τρόπο αντιμετώπισης των καταστάσεων ως γονείς *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου σημαντικό
- ◯ Λίγο σημαντικό
- ◯ Μέτρια σημαντικό
- ◯ Πολύ σημαντικό
- ◯ Πάρα πολύ σημαντικό

22. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

23. Να αναπτύξουν την αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία με τα παιδιά τους *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου σημαντικό
- ◯ Λίγο σημαντικό
- ◯ Μέτρια σημαντικό
- ◯ Πολύ σημαντικό Πάρα
- ◯ πολύ σημαντικό

24. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

25. Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά καταστάσεις κρίσης με τα παιδιά τους *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου σημαντικό
- Λίγο σημαντικό
- Μέτρια σημαντικό
- Πολύ σημαντικό Πάρα
- πολύ σημαντικό

26. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

27. Να αναπτύξουν την έκφραση των συναισθημάτων τόσο των ίδιων όσο και των παιδιών τους *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου σημαντικό
- Λίγο σημαντικό
- Μέτρια σημαντικό
- Πολύ σημαντικό Πάρα
- πολύ σημαντικό

28. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Οι παρακάτω ερωτήσεις αναφέρονται στο περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος για υποψηφίους ανάδοχους / θετούς γονείς. Παρακαλώ δικαιολογήστε την απάντηση σας.

29. Σε πρόγραμμα εκπαίδευσης για υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς θεωρείτε σημαντικό να γίνεται εκμάθηση: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Οικοδόμησης σχέσεων					
Δεξιοτήτων επικοινωνίας					
Τεχνικών διαχείρισης συμπεριφοράς					
Διαδικασίας πειθαρχίας και τιμωρίας					
Διαχείριση κρίσης συμπεριφοράς					
Αναπτυξη ατομικού πλάνου θεραπείας					
Δεξιότητες αποκλιμάκωσης					
Διαπραγμάτευση					
Τεχνική θετικής ενίσχυσης					
Παρέμβαση σε κρίση					
Δεξιότητες συμπεριφοράς					
Διαχείριση αυτοκτονιών					
Διαχείριση φαρμάκων και ιατρικής περίθαλψης					
Οικογενειακός προσανατολισμός					

Διαχείριση προκλητικής συμπεριφοράς του παιδιού					
Διατροφικές ανάγκες					
Ψυχοκοινωνική ευημερία					

30. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Οι παρακάτω ερωτήσεις αναφέρονται στην μεθοδολογία υλοποιησης του εκπαιδευτικού προγράμματος. Παρακαλώ επιλέξτε την απαντηση σας και δικαιολογήστε την.

31. Ποια μορφή προτιμάτε για τις συναντήσεις; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Ατομικές συνεδρίες
- ☐ Ζεύγη
- ☐ Ομάδα
- ☐ Άλλο: _____

32. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

33. Πώς πρέπει να γίνονται οι συναντήσεις; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Σε φυσική τοποθεσία
- [ ] Τηλεφωνικά
- [ ] Διαδικτυακά
- [ ] Άλλο: _____

34. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

35. Πιστεύετε οτι το πρόγραμμα εκπαίδευσης πρέπει: *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Να γίνεται μια φορά στην αρχή
- [ ] Να επαναλαμβάνεται μετά το ταίριασμα του υποψήφιου ανάδοχου / θετού γονέα με το παιδί Να
- [ ] επαναλαμβάνεται μόνο αν το επιθυμεί ο υποψήφιος ανάδοχος / θετός γονέας
- [ ] Άλλο: _____

36. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

37. Με ποιά συχνότητα θεωρείτε οτι πρέπει να γίνονται οι συναντήσεις; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Εβδομαδιάια
- [ ] Ανα δεκαπενθήμερο
- [ ] Άλλο: _____

38. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

39. Ποιές προσεγγίσεις θεωρείτε ότι πρέπει να χρησιμοποιηθουν για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Βιωματικές
- ☐ Διαδραστικές πλατφόρμες
- ☐ Τέχνης
- ☐ Παιγνιοθεραπεία
- ☐ Εποπτευόμενη εκπαίδευση στο σπίτι
- ☐ Ομάδες γονέων
- ☐ Ομάδα αυτοβοήθειας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- ☐ Εκπαίδευση απο Ανάδοχους / Θετους γονείς που έχουν ταιριαστέι με παιδί.
- ☐ Ανταλλαγή επισκέψεων υποψηφίων ανάδοχων / θετών γονέων σε αντίστοιχα προγράμματα και ομάδες του εξωτερικού..
- ☐ Άλλο: _____

40. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Τα παρακάτω ερωτήματα αφορούν την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος. Παρακαλώ δικαιολογήστε την απάντηση σας.

Απαντήσεις σε κλίμακα 1= καθόλου, 5 = πάρα πολύ

41. Με ποιά εργαλεία πρέπει να γίνεται η αξιολόγηση της παρέμβασης; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Ερωτηματολόγιο
- [ ] Συνέντευξη Ομαδική
- [ ] Οικογενειακή
- [ ] Άλλο: _____

42. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

43. Με ποιους δείκτες θεωρείτε οτι πρέπει να εξετάζεται η επιτυχία ενός προγράμματος; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Περισσότερη γνώση
- [ ] Βελτιωμένες αντιλήψεις
- [ ] Ετοιμότητα
- [ ] Διαχείριση καταστάσεων σε κρίσηΨυχική
- [ ] ανθεκτικότητα
- [ ] Άλλο: _____

44. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

45. Πότε θεωρείτε οτι πρέπει να αξιολογείται ένα πρόγραμμα; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Στην αρχή
- [ ] Στην μέση
- [ ] Στο τέλος
- [ ] Μόνο στο τέλος
- [ ] Άλλο: _____

46. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

47. Απο ποιους θεωρείτε οτι πρέπει να αξιολογείται ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- [ ] Συμμετέχοντες
- [ ] Απο άλλα μέλη
- [ ] Επαγγελματίες
- [ ] Άλλο: _____

48. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

49. Στην αναδοχή / υιοθεσία σε ποιο βαθμό εισακούονται οι επιθυμίες και τα συναισθημάτα του παιδιού; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

50. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

51. Στην αναδοχή / υιοθεσία, σε ποιο βαθμό εφαρμόζονται πρότυπα που ενθαρρύνουν μια *προσέγγιση που είναι παιδοκεντρική, που προωθεί τη θετική ταυτότητα, την υγεία και την ευεξία, την εκπαιδευση και την προετοιμασία για την ενηλικίωση του παιδιού;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

52. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

53. Σε ποιο βαθμό οι υποψήφιοι ανάδοχοι / θετοί γονείς εκπαιδεύονται από την υπηρεσία σας * έτσι ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά στην πράξη τα ζητήματα που είναι πιθανό να συναντήσουν;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

54. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

55. Σε ποιο βαθμό εφαρμόζεται από την υπηρεσία σας μια αποτελεσματική στρατηγική ωστε *να μπορούν οι ανάδοχοι / θετοί γονείς να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις του παιδιού;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

56. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

57. Εφαρμόζεται η πρακτική «Θεραπείας Αλληλεπίδρασης Γονέα-Παιδιού» (Parent-Child Interaction Therapy) στην υπηρεσία σας; *

(Συμπεριφορικό πρόγραμμα εκπαίδευσης γονέων για την διαχείριση δύσκολων συμπεριφορών μέσω συνεδριών, στις οποίες συμμετέχουν το παιδί και οι φροντιστές του με σκοπό την ενίσχυση της σχέσης γονέα-παιδιού).

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

58. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

59. Σε ποιο βαθμό τα άτομα που ενδιαφέρονται να γίνουν ανάδοχοι / θετοί γονείς έχουν δίκαιη μεταχείριση, χωρίς προκαταλήψεις από την υπηρεσία σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

60. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

61. Πόσο σημαντική θεωρείτε την εκπαίδευση / κατάρτιση των υπαλλήλων της υπηρεσίας σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

62. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Τα παρακάτω ερωτήματα αφορούν την αξιολόγηση του υφιστάμενου εκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελλάδα. Παρακαλώ δικαιολογήστε την απάντηση σας.

63. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τον χάρτη των δικαιωμάτων των παιδιών;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

64. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

65. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ανηλίκων;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

66. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

67. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τα διαδικαστικά και νομικά θέματα;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

68. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

69. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τις προσδοκίες των θετών / αναδόχων γονέων;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

70. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

71. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τα προσωπικά τους κίνητρα; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

72. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

73. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους /θετούς γονείς να κατανοήσουν τις στάσεις και αντιλήψεις σε σχέση με το θεσμό της υιοθεσίας και την ανατροφή των παιδιών;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

74. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

_____

_____

_____

_____

_____

75. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους * υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών προς υιοθεσία;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

76. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

77. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους /θετούς γονείς να κατανοήσουν τις αντιξοότητες στη ζωή της φυσικής οικογένειας και τις επιπτώσεις τους για γονείς και παιδιά;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

78. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

79. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τους μηχανισμούς προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

80. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

81. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν τα στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

82. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

83. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν θέματα που αφορούν την προσαρμογή στη σχέση και την ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με το παιδί; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

84. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

85. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν θέματα που αφορούν την αποδοχή της διαφορετικότητας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

86. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

87. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν το δικαίωμα του παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευσή του και την υιοθεσία;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

88. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

89. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν ζητήματα ταυτότητας στην υιοθεσία;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

90. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

91. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν θέματα που αφορούν τηνπρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία / αναδοχή; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

92. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

93. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους *υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν θέματα που αφορούν την φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες στην υγεία (αναπηρία, τραύμα κ.λπ.)

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Καθόλου
- ◯ Λίγο
- ◯ Μέτρια
- ◯ Πολύ
- ◯ Πάρα πολύ

94. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

95. Θεωρείτε ότι το υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Ελλάδα βοηθάει τους υποψήφιους ανάδοχους / θετούς γονείς να κατανοήσουν θέματα που αφορούνδιαπολιτισμικά ζητήματα; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

96. Εξηγήστε / δικαιολογήστε την απάντηση σας

Σας ευχαριστούμε πολύ!

Αν επιθυμείτε να ενημερωθείτε για τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης σημειώστε τοemail σας παρακάτω: